

Lietuvos Respublikos ambasadoje valstybinių apdovanojimų metu Seimo komiteto pirm. saugumo reikalams A. Sadeckas, Mrs. Voinovich, Senatorius G. Voinovich, apdovanotas LDK Gedimino ordino Komandoro didžiuoju kryžiumi, LR ambasadorius V. Ušackas, įteikęs ordinus ir Senatorė B. Mikulski, apdovanota LDK Gedimino ordino Komandoro didžiuoju kryžiumi. LR ambasados nuotr.

BAŽNYČIOS HIERARCHAI RAGINA PREZIDENTĄ ELGTIS TAIP, KAIP REIKALAUJA BENDRASIS GĖRIS, O NE ASMENINIAI, GRUPINIAI INTERESAI

Kaunas, gruodžio 11 d. (ELTA). Nerimą ir susirūpinimą "dėl moralinės visuomenės krizės, kurią sukėlė politinė valstybės vadovo Rolando Pakso krizė, augančios piliečių tarpusavio įtampos" pareiškė Lietuvos vyskupų konferencija. Lietuvos katalikų bažnyčios hierarchai paragino Prezidentą elgtis taip, "kaip reikalauja bendrasis gėris, o ne asmeniniai, grupiniai interesai".

"Jei šalyje ilgiems mėnesiams įsiviešpatautų priešiško dvasia, žalą pajustų kiekvienas. Ji jau šiandien stumia į šoną tikruosius rūpesčius žmonių ir valstybe. Likus dar metams iki rinkimų miestuose bei miesteliuose pradėta rinkimų kampanija gresia krikščionims deramą Kristaus Gimimo šventės laukimą pakeisti emocijų kurstymu ir apsistumdymais salių prieangiuose", - rašoma Lietuvos vyskupų konferencijos kreipimesi, priimtame Kaune vykusiame eiliniame plenariniame posėdyje.

Lietuvos vyskupai, kreipdamiesi į visuomenę, ragindami nepasiduoti nuolatinei demagogijai, neatsakingai svaidomiems pažadams, o ypač - pykčiui. Pykčiui, kurį, anot kreipimosi, siekiama išprovokuoti beatodairiškais kaltinimais, metamais ištisoms visuomenės grupėms (jaunimui, inteligentams, miestiečiams) ir

svarbioms demokratinės valstybės institucijoms (Seimui, žiniasklaidai).

"Brangieji, neleiskite įsiūbuoti valstybės laivo, susigundę vilionėmis partijų, kurios tik vakar atsiradusios dar nė piršto nepajudino, o jau pelno populiarumą, išnaudodamos Jūsų skausmą ir nepriteklius. Sąžiningai savęs paklauskite, ar nors vienas, lengvai žadėjęs, ką nors tesėjo. Negalime nutylėti ir neleistino kai kurių politikų piktnaudžiavimo žodžiais "tikėjimas", "ramybė", "adventas" - kviečiame šių vertybių ieškoti maldoje, šeimoje ir savo parapijų bendruomenėse, o ne politiniuose susirinkimuose", - rašoma Vyskupų konferencijos kreipimesi.

Kreipimesi pabrėžiama, kad susiklosčiusi padėtis iš Prezidento reikalavo ryžtingai apsispręsti tiesos sakymui, tačiau žmonėms taip ir nebuvo atvirai paaiškinta, kodėl jis naudojosi parama ir patarimais asmenų, ant kurių krenta sunkūs įtarimai.

• **VYRIAUSYBĖ KYŠIAMS PINIGŲ NETURI.** Prez. R. Paksui užsiminus apie bandymus "nupirkti" jo atsistatydinimą, premjeras Algirdas Brazauskas Vyriausybę išbraukė iš potencialių kyšininkų sąrašo. "Iš kur šaltiniai, kad Vyriausybė bando nupirkti Prezidentą? Ar manote, kad Vyriausybė turi tiek daug lėšų, kad galėtų ką nors papirkti?", - per Vyriausybės valandą Seime juokėsi A. Brazauskas. Parlamentarams smagiai krizenant, jis patikino, jog valstybės biudžeto pinigai yra griežtai kontroliuojami, todėl apie jokią papirkimą negali būti ir kalbos. *Eltos inf.*

"Kiekvieną dieną mažėjo vilčių, kad didelės visuomenės dalies pagarba ir pasitikėjimas Prezidentu dar galėtų būti atkurtas. Todėl kardinolas Audrys Juozas Bačkis ir arkivyskupas Sigitas Tamkevičius asmeniškai laišku kreipėsi į R. Paką, prašydami įsiklausyti į savo sąžinės balsą ir pasielgti taip, kaip reikalauja bendrasis gėris, o ne asmeniniai ar grupiniai interesai", - rašoma kreipimesi.

Minėtas laiškas Prezidentui R. Paksui buvo perduotas praėjusią savaitę, tačiau jo turinys tuomet nebuvo atskleistas.

"Kokia bebūtų politikų pasirinkta išeitis, tikime, kad Lietuvos žmonės meilės ir susitakymo dvasia tęs kuriamąjį darbą savo šeimų ir visuomenės labui. Tikime, kad su Dievo pagalba nugalės išmintis ir sąžinės balsas. Laimindami Jūsų namus, šeimas, melddami kalėdinės taikos ir linkėdami sulaukti džiaugsmingų Kristaus Gimimo švenčių", - rašoma Lietuvos vyskupų konferencijos kreipimesi.

KOMISIJOS IŠVADOS - TEISĖTOS IR PAGRĮSTOS

Vilnius, gruodžio 11 d. (ELTA). Galimas grėsmes valstybės saugumui tyrusios laikinosios Seimo komisijos išvados yra teisėtos ir patvirtintos dokumentais bei kitokiais įrodymais, kaip to reikalauja įstatymas. Tai pripažinęs Seimo Teisės departamentas paneigė Liberaldemokratų partijos eskaluotas ir Prezidento samdytos advokatų kontoros "Baublys ir partneriai" šią savaitę pareikštas abejones dėl komisijos išvadų pagrįstumo ir teisėtumo.

"Seimo laikinoji tyrimo komisija dėl galimų grėsmių Lietuvos nacionaliniam saugumui pateikė teisinį situacijos įvertinimą, kaip to reikalauja Seimo laikinųjų tyrimo komisijų įstatymo 8 straipsnio 1 dalis. Įgyvendintas ir Seimo laikinųjų tyrimo komisijų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies reikalavimas, kad "Komisijos nustatytos aplinkybės turi būti patvirtinamos dokumentais ar kitais įrodymais", - teigiama Teisės departamento išvadoje.

"Komisija situacijos įvertinimą pateikė, remdamasi Konstitucija, Seimo statutu, Seimo laikinųjų tyrimo komisijų įstatymu, Baudžiamojo proceso kodeksu, Pilietybės įstatymu, Operatyvinės veiklos įstatymu, Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymu, Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymu,

Nacionalinio saugumo strategija, Seimo nutarimu "Dėl laikinosios tyrimo komisijos dėl galimų grėsmių Lietuvos nacionaliniam saugumui sudarymo", kitais Lietuvos Respublikos įstatymais bei kitais teisės aktais", - pažymi išvadą teikę teisininkai.

"Komisija iš Valstybės saugumo departamento, Generalinės prokuratūros, Policijos departamento ir Muitinės departamento gavo patvirtinimus, kad visi šių institucijų vykdyti telefoninių pokalbių pasiklausymai buvo sankcionuoti, laikantis Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų.

Kadangi pagal Konstitucijos 109 straipsnio 1 dalį "Teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai", Komisijos išvadoje pateiktas teisinis vertinimas negali prilygti teisiniui vertinimui, kurį įgaliotas pateikti tik teismas. Priešingu atveju Komisijos išvados galėtų pažeisti Konstitucijos 31 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą nekaltumo prezumpcijos principą ir sudarytų prielaidas pažeisti konstitucinę asmenų teisę į bešališką teismą (Konstitucijos 31 straipsnio 2 dalis). Todėl Komisijos išvadoje yra pabrėžta, kad "Komisija pateikia savo vertinimus ir išvadas, kurios nekonkuruoja su teisinių institucijų vertinimais".

Seimo laikinųjų tyrimo komisijų įstatymo 8 str. 2 dalyje taip pat numatyta, kad komisija gali pasiūlyti valstybės valdymo, savivaldos institucijoms patraukti pažeidimus padariusius asmenis drausminėn atsakomybėn arba spręsti, ar šie asmenys tinka einauoms pareigoms", - rašoma Teisės departamento išvadoje. Joje pažymima, kad šios įstatymo nuostatos taip pat įgyvendintos.

APIE KYŠĮ UŽ ATSISTATYDINIMĄ PREZIDENTAS INFORMUOJA NE TEISĖSAUGĄ, O ŽINIASKLaidą

Vilnius, gruodžio 11 d. (ELTA). Susitikime su regionų žiniasklaidos atstovais prezidentas R. Paksas dar sykį patvirtino, kad jam už atsistatydinimą buvo subtiliai pasiūlyta didžiulė pinigų suma.

Tuo tarpu tą patį dieną su valstybės vadovu susitikęs generalinis prokuroras Antanas Klimavičius teigia, kad apie šį faktą, vertą Baudžiamojo kodekso, nebuvo informuotas.

"Mes nepradedame ikiteisminio tyrimo vadovaudamiesi žiniasklaidos pranešimais", - sakė A. Klimavičius. Tačiau jis pabrėžė, kad "jei toks faktas būtų, tai mes rastume įvertinimą ir Baudžiamajame kodekse, tačiau aš tokio fakto nežinau".

Prezidentas nenurodė, kas jam siūlė pinigų už atsistatydinimą, bet žadėjo šio bei kitų asmenų, sukėlusių skandalą, dėjusių pastangas sutrukdyti vizitą į JAV, pavardes pasakyti atėjus laikui. "Aš įvardinsiu visas pavardes ir tų žmonių, kurie skambino į Vašingtoną dar prieš skandalą, kad neįvyktų susitikimas su George Bush, ir tų žmonių, kurie dar prieš skandalą skambino į JAV ambasadą čia Lietuvoje, ir tų žmonių, kurie suplanavo šitą skandalą, atnešusį labai neigiamas pasekmes, ir tų, kurie pateikė tą subtilų pasiūlymą. Ateis laikas, aš tą padarysiu", - kalbėjo R. Paksas susitikime su regionų žiniasklaidos atstovais.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ **IKI SAUSIO PABAIGOS PRATĖSTA SEIMO SESIJA**
Vilnius, gruodžio 11 d. (ELTA). Seimas iki kitų metų sausio 29 d. pratęsė pagal Konstituciją gruodžio 23 d. turėjusią pasibaigti Seimo rudens sesiją. Už tokį Seimo pirmininko pirmojo pavaduotojo Česlovo Juršeno pateiktą nutarimo projektą balsavo 19 Seimo narių, susilaikė 7 parlamentariai, niekas nebuvo prieš.

Pratęsti Seimo rudens sesiją paskatino, anot Č. Juršeno, tam tikri nebaigti darbai, ypač eurointegraciniai įstatymai. Kalbėdamas Seimo posėdyje jis taip pat pridūrė, kad dalis parlamentarų yra apsisprendusi dėl apkaltos proceso Lietuvos Prezidentui, todėl gali tekti vis tiek susirinkti dėl to galimo dalyko. “Turint visą tai galvoje, ir siūloma pratęsti sesiją iki sausio 29 dienos”, - sakė Č. Juršenas. Pasak jo, parlamentariai turės šiek tiek laiko šventiniam atokvėpiui, nes įstatymų leidybos procese planuojama padaryti pertrauką nuo gruodžio 23 iki sausio 12 dienos.

Pagal Konstituciją, rudens Seimo sesija prasideda rugsėjo 10 ir baigiasi gruodžio 23 dieną, pavasario Seimo sesija prasideda kovo 10-ąją ir baigiasi birželio 30 dieną. Seimas gali nutarti sesiją pratęsti.

■ **SOCIALLIBERALAI UŽ APKALTĄ**

Lietuvos prezidentui Rolandui Paksui inicijuojamos apkaltos rėmėjų gretos didėja, nes prie jų prisijungė dar viena - valdančioji Seimo Naujosios sąjungos (socialliberalų) frakcija.

Pritarti apkaltos procedūrai nutarta gruodžio 11-osios rytą vykusiam šios frakcijos posėdyje, kuriame dalyvavo ir sąjungos pirmininkas, Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas.

Seimo Naujosios sąjungos frakcijos seniūnas Alvydas Ramanauskas *Eltai* sakė, kad už apkaltos pradžią ir specialios komisijos sudarymą balsavo absoliuti dauguma šios frakcijos narių, prieš buvo parlamentaras Egidijus Klumbys, susilaikė Vasilijus Fiodorovas, norįs išsamiau susipažinti su papildoma medžiaga.

Jeigu ketvirtadienį pavyktų galutinai suredaguoti apkaltos tekstą, 26 narius turinčios Naujosios sąjungos frakcijos atstovai, anot A. Ramanausko, pasirašytų po šiuo dokumentu.

Gruodžio 11-osios rytą parlamentinių frakcijų vadovai ir darbo grupės nariai derino apkaltos teksto projektą. Seimo Socialdemokratinės koalicijos frakcijos seniūnė Irena Šiaulienė *Eltai* sakė, kad vidurdienį darbas bus tęsiamas. Tikimasi parengti galutinį apkaltos tekstą, po kuriuo bus pradėti rinkti apkaltą remiančių parlamentarų parašai. I. Šiaulienės teigimu, siekiant pradėti apkaltos procedūrą po šiuo tekstu pasirašytų apie 15-20 socialdemokratų.

Gruodžio 10 d. pas Seimo pirmininką A. Paulauską susirinkę Seimo frakcijų vadovai svarstė parengtą Prezidento apkaltos teksto projektą ir pirmuosius apkaltos proceso žingsnius. Pritarimą apkaltos procesui pareiškė opozicinių Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) bei Liberalų ir centro frakcijos seniūnai Andrius Kubilius ir Eligijus Masiulis. Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų frakcijos seniūnė Kazimiera Prunskienė pareiškė mananti, jog apkaltos proceso pradžia yra “nesavalaikė” ir teigė nepasirašysianti po apkaltos tekstu. Socialdemokratų frakcija pasirašys apkaltos tekstą su redakcinėmis pastabomis.

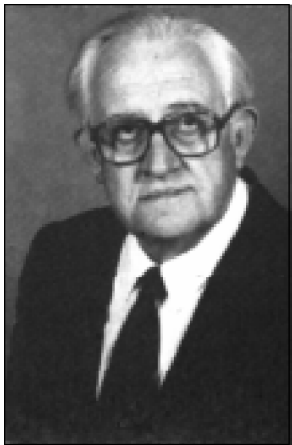
■ **LIETUVOS ATSTOVĄ EUROPOS KOMISIJOJE** paskirs Vyriausybė, suderinusi kandidatūrą su kitomis valdžiomis. Taigi nuo Ministro pirmininko Algirdo Brazausko priklausys, kas Lietuvai atstovaus aukščiausioje ir įtakingiausioje Europos Sąjungos vykdančiojoje institucijoje - Europos Komisijoje. Premjerui teks atsakomybė parinkti kandidatą į komisarų, suderinti jį su Prezidentūra ir Seimu bei teikti tvirtinti Vyriausybei. Manoma, kad kandidatė į EK gali tapti finansų ministrė Dalia Grybauskaitė. Be jos, kandidatais į komisarų laikomi Europos Komiteto vadovas, buvęs vyriausiasis euroderybininkas Petras Auštrevičius, Seimo Europos reikalų komiteto vadovas Vytenis Andriukaitis, konservatorių lyderis, ekspremjeras Andrius Kubilius. Būsimoje, išsiplėtusioje Eurokomisijoje bus iš viso 27 nariai.

■ **PREZIDENTO SAMDYTIEMS TEISININKAMS** Seimo išvados kelia abejonių. “Darytina išvada, kad Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimų grėsmių nacionaliniam saugumui išvados kelia abejonių dėl jų teisinio pagrįstumo ir teisėtumo”, - teigiama advokatų kontoros “Baublys ir partneriai” pateiktame teisiniame įvertinime. Daugiau detalių prezidento spaudos pranešime nepateikiama. Žurnalistams visas įvertinimo tekstas nepateiktas.

Parlamentinė komisija nusprendė, kad prezidentas dėl savo ryšių buvo ir tebėra ir tai kelia grėsmę nacionaliniam saugumui. Advokatų kontoros “Baublys ir partneriai” teisininkai prezidentui atstovavo Konstitucinio Teismo posėdyje. Pranešta, kad už paslaugas advokatams prezidentas susimokės asmeninėmis lėšomis.

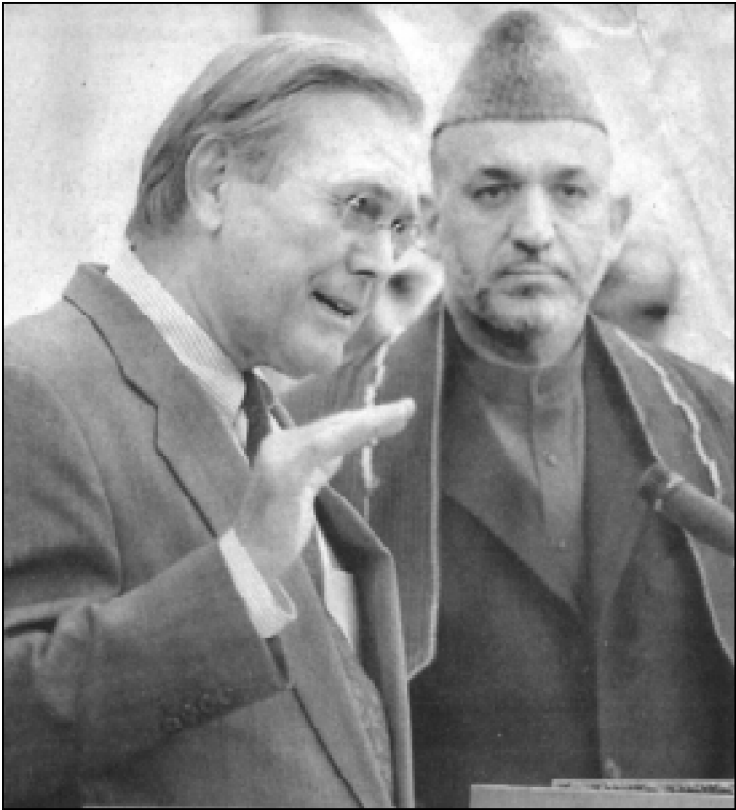
Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Valstybės sekretorius Colin Powell gruodžio 2 d. pradėjo lankyti Šiaurinės Afrikos penkias valstybes, skubiai tartis su tų valstybių vadovais. Pirmą jis aplankė Tunisą, plačiai aptardamas padėtį Irake su Tuniso prezidentu El Abidine Ben Ali, kurį jis pagyrė už politines, demokratines reformas ir nusistatymą kovoti su teroristais. Sekretorius iš Tuniso nukubėjo į Maroką ir Alžyrą. Jis dar rado laiko įspėti Rusijos vyriausybę nesikišti į valdžios pasikeitimus Gruzijoje. Sekretorius pritarė laikinai Gruzijos prezidentei, buvusiai Gruzijos

JAV Gynybos sekretorius Donald H. Rumsfeld su Afganistano prezidentu Hamid Karzai Kabule paragino Talibano teroristus atiduoti ginklus ir kad Amerika nėra ją užmiršusi ir padės toliau atstatyti krašto ekonomiką.

Reuters nuotr.

parlamento pirmininkei Nino Burdžanadze, kuri paskelbė naujus Gruzijos parlamento balsavimus sausio 4 d. Sekretorius Powell užtikrina Gruzijos laikiną vadovę, kad Amerika palaiko Gruzijos pasikeitimus ir ligšiolinio prezidento pasitraukimą iš pareigų. Svarbią kalbą sekretorius pasakė Olandijoje, Maastricht mieste, kur vyko visuomeninės grupės Helsinkio nutarimų vykdymui remti suvažiavimas. Briuselyje sekretorius skatino NATO sąjungos ministrus plačiau įsijungti į Irako administravimą ir paramą tai valstybei atsi-

kos partneriu. Žiniasklaida pabrėžia, kad Amerikos vyriausybė siekia taikingos partnerystės su Gruzijos vyriausybe, nes siekiama užbaigti naftos vamzdžių liniją iš Kaspijos jūros į Viduržemio jūrą. Linija kainuos pusterčio milijardo dolerių. Rusija ir jos diplomatai bijo, kad tai naftos linijai gresia čečėnų partizanai.

JAV gynybos sekretorius Rumsfeld jau ketvirtą sykį atvyko į Afganistaną, kur susitiko ne tik Afganistano prezidentą Hamid Karzai, bet ir kelis afganų genčių vadeivas, kurie kariauja tarpusavy, ne-

JAV IEŠKO TAIKOS

statyti. Turkijoje ateinančiais metais įvyks platesnis NATO sąjungos suvažiavimas. Iki to suvažiavimo mes turėtume daugiau įsijungti į taikos ir demokratijos išplėtimą Irake, kalbėjo sekretorius Powell. Kaip žinoma, Prancūzija, Vokietija, Turkija, Japonija pergyvena savo piliečių pasipriešinimą karo veiksmų Irake išplėtimui. Tik Ispanijos premjeras Jose Mark Aznar pabrėžė, kad ispanai toliau padės Amerikai, nežiūrėdama aukų ir nuostolių kovose Irake. Ispanijos žinių tarnyba pabrėžia, kad net 85% ispanų nepritaria Irako karo veiksmams.

Su sekretoriumi Powell skridę spaudos atstovai praneša, kad sekretorius labai patenkintas susitikimu su Tuniso prezidentu Ben Ali. Jis pagyrė jo vyriausybę laimėjimais moterų teisių srityje ir švietimo darbuose. Ben Ali atsakė sekretoriui, kad Tuniso žmonės siekia naujų laimėjimų, tačiau jie ateina pamažu, o jam kaip prezidentui miela būti Ameri-

klausydami centro vyriausybės. Gynybos sekretorius Donald Rumsfeld bandė išaiškinti afganų lordui Abdul Rashid Dostum ir lordui Atta Mohammed, kad vidinės Afganistano kovos niekur neneša naudos, tik sugrąžina Taliban kovotojus ir leidžia jiems toliau persekioti vietinius gyventojus. Jis išaiškino genčių vadams, kad Afganistane ilgai užtrukusios kovos neleidžia Amerikai investuoti daugiau lėšų, draudžia įgyvendinti politinį pastovumą. Lordas Atta pasigyrė spaudos konferencijoje, kad jis buvo pirmas, atsisakęs vietinėse kovose vartoti sunkiuosius ginklus. Jo kareiviai ginkluoti tik automatiniais šautuvais ir minosvaidžiais.

Partizaninis karas Irake gali užsitęsti ilgesnį laiką. Federalinės JAV įstaigos tvirtina, kad Artimųjų Rytų konfliktas gerokai prisidėjo prie musulmonų tikėjimo imigrantų skaičiaus padidinimo. Per paskutinius 20 metų Amerikoje padvigubėjo arabų kilmės žmonių skaičius. Jei 1990 metais Amerikoje buvo 860,000 arabų tai 2000 metais jų buvo jau 1,2 milijono. Daugiausia arabų imigrantų atvyko iš Sirijos, Libano ir Egipto. Anksčiau daug arabų atvykdavo iš šalių su krikščionių tikėjimo žmonėmis, tačiau paskutiniu metu jų daugiau atvažiuoja iš Irako ir Jemeno. Amerikos Arabų Instituto Fondo direktorė Helen Samhan paskelbė, kad beveik pusė Amerikos arabų įsikūrė penkiose valstijose: California, New York, Michigan, New Jersey ir Florida. Minėtas arabų fondas neslepia kodėl imigrantai pasirinko minėtas valstijas. Michigane juos patraukė automobilių fabrikai. Dėl ekonominių sumetimų daug arabų, planuodami savo naujų tėvynių plusus ir minusus, nusprendė, kad jeigu tenka išvykti į svetimas žemes, tai geriau vykti į Ameriką, o ne į Europos Sąjungą ar Kanadą.

— Keliais sakiniais —

• **Irake** kai kuriuose rajonuose prieš JAV kovojančios Husseino lojalistų grupuotės naudoja granatsvaidžius, greitąsąs patrankas.

• Egipto vyriausybė ragina Palestinos mirtininkų vadovybes Hamas ir Islamic Jihad užbaigti karo veiksmus ir paskelbti karo paliaubas.

• **Australijos** užsienio reikalų ministras Alexander Downer pareiškė, kad Australijos vyriausybė nutarė įsijungti į

(Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX. (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

LIETUVAI GALI BŪTI DAR BLOGIAU

Lietuvos Seimo laikinoji komisija, baigusi savo darbą, pateikė daug prezidentą Rolandą Paksą ir jo aplinką kompromituojančių faktų. Tebevyksta demokratijos egzaminas. Iš Lietuvos žiniasklaidos buvo galima susidaryti vaizdą, kad Laikinosios komisijos Prezidentūros skandalo tyrimas buvo objektyvus ir Ministro pirmininko noras padaryti jį “spektakliu” nepavyko.

Verta susipažinti ką apie tą skandalą rašo kai kuri užsienio spauda. *Chicago Tribune* ilgesniu straipsniu priminė savo milijoniniame tiraže Lietuvos prezidentūros skandalą, pavadindamas jį lietuviškuoju “Watergate”, kai JAV prez. Richard Nixon pats atsistatydino iš pareigų. “Lietuviams jau išseko kantrybė. Vis garsiau reikalaujama pradėti Prezidento apkaltos eigą”, pastebi dienraštis, “o politikams šis skandalas kelia baimę, kadangi Lietuvą jos narystės į Europos Sąjungą išvakarėse Rusija pavertė tramplynu savo neteisėtai veiklai.”

Daugiau kaip mėnesį vykstantį skandalą dėl R. Pakso patarėjų ryšių su tarptautiniais ir vidaus nusikaltėliais ir slaptos informacijos pateikimą kitiems aprašo užsienio žinių korespondentai savo laikraščiams. Įtakingas Vokietijos dienraštis *Frankfurter Allgemeine* savo skaitytojams praneša, jog “Prezidentas R. Paksas nebeturi jokio autoriteto nei Seimui, nei Vyriausybei. Tokia eiga gali būti naudinga buvusiam Prezidentui Algirdui Brazauskui - Prezidentūra neteks Valdo Adamkaus kadencijos metu turėto autoriteto, o visuomenės pasitikėjimą galės įgyti Vyriausybė ir valdančioji dauguma.” Dienraštis pastebi, kad Parlamentinės komisijos tyrinėjimo eiga galėtų būti naujos kovos su organizuotu nusikalstamumu gera pradžia ir primena, kad Europos Sąjunga šią problemą patarė spresti tuoj pat, kai buvo pradėtos derybos dėl Lietuvos įstojimo. Pagal dienraščio, ta baimė pasitvirtino tiesa Lietuvos politikams (Vytautui Landsbergiui), kurie iš karto po nepriklausomybės atgavimo reikalavo griežtai atsiriboti nuo Rusijos.

Frankfurter Allgemeine rašo, jog “lietuviškos mafijos įtaka buvo tokia didelė, kad per Prezidentūrą ir R. Pakso partiją buvo norima pakeisti jai netinkamus pareigūnus, o verslininkas Jurij Borisov nuėjo taip toli, kad tikėjosi nuversti A. Brazausko vyriausybę ir Lietuvą susieti tampriais ryšiais su Rusija”.

Komisija išklausė 44 įvairaus rango valstybės pareigūnų paaiškinimus, susipažino su Vidaus saugumo departamento, prokuratūros ir kitų institucijų liudijimais ir dokumentais. Seimas gruodžio 2 d. didele balsų dauguma pritarė Parlamentinės komisijos išvadoms, kad Prezidentas Paksas buvo ir tebėra pažeidžiamas ir tai kelia grėsmę tautiniam saugumui. Apkaltą prezidentui skelbia ne teismas, bet Seimas trijų penktadalių balsų dauguma. Todėl apkalta yra ne teisinis, bet politinis procesas. Iš toli sekant Lietuvos žiniasklaidą, atrodo, kad pats Paksas ne visai supranta į kokią tarptautinę bėdą įvairavo valstybę. Visuomenės suskaldymą atvirai naudoja tik komunistų veikėjai, o neseniai taip darė ir nacionalsocialistai. Demokratijos kraštuose politikai, kai jiems iškyla apkaltinimai, atsistatydina, kad išgelbėtų savo valstybės prestižą. Bet Pakso elgesys rodo, kad asmeninis buvimas valdžioje jam buvo ir yra svarbesnis už Lietuvos valstybės garbę ir žmonių vienybę.

S. Tūbėnas

ĮSISENĖJUSIŲ KRIZIŲ KRIZĖ

Dabartinė prezidentūrinė krizė nemaloni dar ir tuo, kad po ja rusena senos neišspėstos krizės, ir todėl nesimato lengvos išeities iš jos be blogų pasekmių Lietuvos savivaldai. Neseniai monsinjoras Alfonsas Svarinskas viename pamoksle gan taikliai nurodė ribotą pasirinkimą: yra Paksas su Borisovu, Brazauskas su Paleičiku ar Paulauskas su Uspaskichu.

Šią krizę išaugino daugumos rinkėjų per gerą tuziną metų atiduoti balsai ne už Respublikos gerbūvį, bet už vienkia ar kitokią pažadėtą “šlapia dešrą”. Tad tik pilietiškai - patriotiškai balsuoją ateinančio Seimo narių rinkėjai gali greitai ir su geresnėmis pasėkom išspręsti įsisenėjusią vyriausybės krizę.

Yra teigiančių, jog mes šioje krizėje “laikome demokratijos egzaminą”. Tačiau, anot įžvalgaus žurnalisto Algimanto Zolubo, tai nėra pagrindinė krizė: “Iš tikrųjų politikai aiškinasi, kodėl Lietuva demokratijos egzamino neišlaikė, kad pateko į krizę, kad drebinamas (tautos) būstas”. (*Lietuvos aidas*, 2003 11 19)

Plačiu filosofiniu tinklu politikos vandenyse žvejojantis žurnalistas Vilius Litvinavičius bando neleisti pasprukti šios krizės banginiui: “Ar paaukotas prezidentas nepavirs skalbimo milteliais, kuriais visa valdžia išsiplaus savo purvinus marškinius?” (2003 11 18 *Lietuvos aidas*.)

Aišku, kad daug kas atrodytų geriau, jei Rolandas Paksas skubiai pasitrauktų iš prezidento posto. Tačiau ar tikrai būtų, kaip atrodytų. Ar tauta po to nenueitų vėl miegoti pilietiniu miegu, jausdamasi, kad dabar “viskas tvarkoje”, nors iš

pagrindų gal niekas nebūtų pasikeitę.

Atrodo ir *Lietuvos ryto* “Savaitė” nepažiūri už “savaitės” ribų. Lapkričio 29 d. vedamajame skaitome: “Ar gali valdyti šalį Prezidentas, kuris begėdiškai meluoja?” Geras klausimas. Vienok kas nors gali paklausti: “Jei gali kas nors begėdiškai meluojas pabūti prezidentu ir tapti ministru pirminku, kodėl kitas toks negali?”

Plačią ir gilią vagą rėžias žurnalistas - politinis apžvalgininkas Petras Katinas straipsnyje “Įaugusi į kraują kapituliacija” (2003 10 31 *XXI amžius*) primena Algirdo M. Brazausko pokalbį Maskvoje apie naftos siurbimo projektą D-6. Anot P. Katino, premjeras nuolankiai pakartojo, jog D-6 “absoliučiai saugi” ir jis entuziaistingai pritarė Rusijos premjero M. Kasjanovo tvirtinimams, jog D-6 platforma “tokia neregėtai saugi, kad saugesnės nėra visame pasaulyje.” Nejaugi tai nebuvo akiplėšiškas melas? Bet dėl jo nesigirdėjo piketuojančių protestų ir nebuvo Seimo apklausos. To nebuvo ir dėl kapituliacinių nuolaidų tranzito į Karaliaučiaus sritį reikaluose.

Aišku, kad reikia išbristi iš tos krizės ir, kaip iš pirmo žvilgsnio atrodo, juo greičiau, tuo geriau. Tačiau ima aiškėti, kad reikalo skubinimą įtaigauja ir žodžiais retai išreiškiamas faktas, jog ši krizė yra tik didesnės ir būtinai išspręstinos krizės vaisius. Ir didelis arbūzas neužauga per vieną naktį iš nieko. Jo daigas būna tręšiamas ir laistomas. Mūsų vyriausybės krizės arbūzo daigą tręšė daugumos balsuotojų politinis neapsišvietimas bei savanau-diškumas, o laistė intelektualų,

inteligentų, profesionalų bei dvasios vadovų didelės daugumos atsiribojimas nuo pareigos dalyvauti valstybiniame gyvenime ar bent jį teigiamai įtaigauti. Jie, lyg kokie politiniai vištgaidžiai, nei gieda, nei kiaušinius deda.

Gal todėl pas mus “istorija kartoja” iš kito galo. Senosios Rusijos bajorai dėl netvarkos krašte ėjo į Vakarus ir kvietė “variagus”: “Ateikite ir valdykite.” Dabar mūsiškiai nomenklatūriniai bajorai eina į Rytus ir kviečia Lietuvą valdyti borišovus, paleičikus, uspaskichus ir panašius. O lietuviški patriotai politikai stovi prieš didelius sunkumus net šios krizės atveju pasirinkti jos sprendimo būdą, laviruojant tarp šios krizės, pagrindinės nomenklatūrinės valdžios krizės, tarp NATO ir ES nebūtinai visada moralės bei demokratijos aukštybėse plūduriuojančių biurokratų ir Rusijos imperiškų šūkavimų.

Todėl džiugu, kad dešinieji politikai pastebėjo jau nuo 2002 m. liepos mėnesio ant mūsų tautos savisaugos kelio krentantį grėsmingą Viktoro Uspaskicho “reformų” šešėlį.

Tik Lietuvos politikos užkulisius gerai žiną gali pramatyti vienokio ar kitokio krizės sprendimo pasekmes. Ir vargu ar daug kas šiandien norėtų sėdėti dorų patriotų politikų karštose kėdėse. Nežinančiam visų politinių užkulisių ir, laimei, neturinčiam atsakomybės už savo veiksmus vis tik atrodo, jog padėties užtęsimas ypač nenaudingas ryšiams su Vakariais. Tačiau, kas bebūtų daroma šioje krizėje, nevalia pamiršti ateinančių Seimo rinkimų, kurie suteikia galimybę išspręsti pagrindinę mūsų krizę iš esmės.

Vilius Bražėnas

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

JAV pradėtą dengiamųjų raketų skydą, kuris saugotų Australiją nuo erdvės puolimų.

• **Kinijos** generolas Peng išpėjo Taivano vyriausybę nesvajoti apie nepriklausomybės paskelbimą, nes tai vestų Taiwaną į bedugnę, į karą su 1,3 bilijono kinų, kurie laikosi savo žodžio. Taivano prezidentas Chen Shui-bian paskelbė, kad bandys praveisti šalyje referendumą, reikalaujant, kad Kinija pasmerktų savo jėgos naudojimą ir atitrauktų savo raketas, kuriomis grasina Taiwanui. Šis susikirtimas įvyko Kinijos premjero Wen Jiabao vizito Vašingtone metu. Premjeras siekia, kad Amerika paspaustų Taiwaną neerzinti Kinijos.

• **Pasaulio** Sveikatos Organizacija buvo paskelbusi gruodžio 2 dieną pasauline Aids

epidemijos diena. Skelbiama, kad jau yra pigesnių ir naudingesnių vaistų nuo Aids, kuriuo serga 3 mil. Afrikos žmonių.

• **Prez. Bush** gruodžio 5 d. paskyrė diplomata, buvusį Valstybės sekretorių ir išdo sekretorių James A. Baker, seną Bush šeimos draugą, savo asmeniniu pasiuntiniu parūpinant lėšas Irako atstatymui. Irakas liko skolingas įvairioms valstybėms apie 125 bil. dolerių. Prezidentas Bush pasakė, kad skolų klausimas turėtų būti išspręstas taip, kad neliktų našta valstybei, pradedančiai iš naujo gyventi.

• **Rusijoje**, netoli Čečėnijos sienos susprogdintas keleivinis traukinys. Žuvo 42 žmonės, daugiausiai į darbą ar mokyklą važiuojančių rusų ir apie 200 buvo sužeisti. Tarp žuvusių rastas sudraskytas vyro kū-

nas, su prie kojų pririštų granatų liekanomis. Įtariama, kad puolime dalyvavo ir merginos, iš traukinio iššokusios prieš pat sprogimą. Viena jų buvo sunaikiai sužeista.

• **JAV Gynybos** sekr. Donald Rumsfeld buvo pirmas amerikietis, aplankęs Gruziją po buvusio prezidento nuvertimo. Sekretorius pasuko vienai valandai į Tbilisį, kur susitiko su naujai į vyriausybę ateinančiais Gruzijos politikais. Jie prašė amerikietį suteikti jų šaliai finansinę paramą. Sekretorius pareiškime išreiškė viltį, kad kaimynė Rusija gerbs Gruzijos teritorinę neliečiamybę.

• **Trys Ruandos** žiniasklaidos nariai nuteisti už rasinio smurto kurstymą. Jie 1994 m. ragino žudyti hutų genties žmones. Vienas laikraštyje skelbė: “Kapinių duobės dar nepilnos”.

LR ambasadorius V. Ušackas įteikia Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro didįjį kryžių JAV Senatoriui G. Voinovich. LR ambasados Vašingtone nuotr.

APDOVANOTI NUSIPELNĘ JAV SENATORIAI IR ŽYMŲ ADMINISTRACIJOS PAREIGŪNAI

Vašingtonas, gruodžio mėn. 8 d. LR ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas ambasadoje vykusio priėmimo metu įteikė valstybinius apdovanojimus Lietuvai nusipelnusiems JAV senatoriams bei aukštiems JAV administracijos pareigūnams.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro didžiuoju kryžiumi apdovanoti JAV Senatoriai Barbara A. Mikulski iš Maryland bei George V. Voinovich iš Ohio valstijos.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro didžiuoju kryžiumi apdovanoti Walter Andrusyszyn, buvęs Nacionalinės saugumo tarybos (NST) direktorius bei dabartinis NST direktorius Kurt Volker.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko didžiuoju kryžiumi apdovanoti JAV Valstybės departamento sekretoriaus padėjėjo pavaduotojai Heather A. Conley ir Robert A. Bradtke.

Dekretą dėl apdovanojimų LR Prezidentas Rolandas Paksas pasirašė š.m. birželio mėn.

“Jūsų ir visų Lietuvos draugų bei vietinės lietuvių bendruomenės Amerikoje dėka mūsų valstybės kelias link pilnaties narystės NATO buvo trumpesnis”, - kalbėjo V. Ušackas, kreipdamasis į apdovanojimus gavusius, “tikiu, kad JAV ir Lietuvos strateginė partnerystė ir toliau sėkmingai vystysis, o Lietuvos draugų ratas Vašingtone platus”.

Senatorė B. Mikulski priimdama apdovanojimą pabrėžė, kad nors Lietuva ir buvo okupuota svetimos kariuomenės, tačiau “lietuvių širdys ir dvasia niekuomet nebuvo okupuotos”, kalbėjo senatorė, kuri padėkojo Lietuvai už jos indėlį Afganistane ir Irake, bei Lietuvos vaidmenį regione.

Senatorius G. Voinovich prisiminė Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos valstybių kelią link pilnaties narystės NATO ir tęsė: “jūs perėmėte laisvės ir demokratijos deglį. Dabar tai tapo ir jūsų atsakomybe, kad ši karšta laisvės ugnis nesustotų degusi, o žibėtų dar skaisčiau.”

Ambasadoje surengtoje apdovanojimų ceremonijoje dalyvavo ir šiuo metu Vašingtone surengtame NATO Parlamentinės Asamblėjos Transatlantiniame forume dalyvaujantis Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Alvydas Sadeckas. Ceremonijoje taip pat dalyvavo ir JAV Atstovų rūmų Baltijos grupės pirmininkas, kongresmenas iš Illinois valstijos John Shimkus.

Kęstutis Vaškelevičius, LR ambasada JAV

MINISTRAI PRITARIA EUROPOS SAUGUMO STRATEGIJOS PROJEKTUI

Vilnius, gruodžio 9 d. (ELTA). Europos Sąjungos užsienio reikalų ministrai pritarė Europos saugumo strategijos projektui, kurį planuojama patvirtinti gruodžio 12-13 dienomis Briuselyje įvyksiančiame ES valstybių ir vyriausybės vadovų susitikime.

Europos saugumo strategija yra pirmas bendras ES šalių dokumentas, kuriame apibrėžiamos grėsmės Europos Sąjungai ir nurodomi ES atsakojas būdai. Toks bendras grėsmių suvokimas ir veiksmų grėsmės akivaizdoje numatymas yra būtinas siekiant stiprinti ES tarptautinį vaidmenį ir pačios ES saugumą, pabrėžiama Užsienio reikalų ministerijos pranešime.

Lietuvos užsienio reikalų ministro Antano Valionio nuomone, Europos saugumo strategija žymi naujo etapo ES konsolidacijoje pradžią. “ES tampa ne tik stipria ekonomine, tačiau taip pat politine ir saugumo bendrija. Tai atitinka ir mūsų nacionalinius interesus”, - teigia A. Valionis.

Kartu ministras pabrėžė, jog NATO ir transatlantinis

ryšys išlieka Europos saugumo pagrindas.

“Džiaugiamės, kad ES saugumo strategijoje aiškiai fiksuota, jog kertinis vaidmuo užtikrinant saugumą skiriamas NATO. Teigiamai vertinu ir tai, jog ES glaudžiai bendradarbiaus su NATO ir sieks išlaikyti transatlantinį ryšį”, - tvirtina ministras.

“Tapdama 25 valstybių sąjunga su 450 milijonų gyventojų, sukuriančių 25 procentus pasaulio bendrojo nacionalinio produkto, Europos Sąjunga turi būti pasiruošusi dalytis atsakomybe už globalų saugumą ir geresnio pasaulio sukūrimą”, - teigiama Europos saugumo strategijos įžangoje.

Šalia globalių iššūkių saugumui - terorizmo, masinio naikinimo ginklų platinimo grėsmių, strategijoje pažymima, kad išsiplėtusi ES priartėja prie probleminių regionų, kuriems būdinga korupcija, piktnaudžiavimas valdžia, silpnos valstybės institucijos, vidiniai konfliktai. Šie reiškiniai kelia grėsmę ir pačiai ES. Tačiau ES plėtra neturi sukurti naujų skiriamųjų linijų Europoje. ES in-

teresas - sukurti saugią aplinką ES kaimynystėje, stengiantis abipusiai naudingai bendradarbiauti su kaimyninėmis valstybėmis įvairiose srityse.

Europos saugumo strategijoje nurodoma, jog ES užsienio politika turi būti aktyvesnė, pajėgesnė ir nuoseklesnė. Didėnis ES aktyvumas reikalingas ir politinėje, ir ekonominėje, ir karinėje srityse. Pajėgumų vystymas turi apimti ne tik karines sritis, tačiau ir civilinį, diplomatinį bei ekspertinį ES potencialą. Veikdama nuosekliai ir sutartinai, ES bus stipresnė ir galės efektyviau prisidėti prie daugiašališkumu pagrįstos globalios saugumo sistemos.

Rengiant Europos saugumo strategiją buvo sutarta, kad dokumentas turi būti trumpas, aiškus ir atviras (visas projekto tekstas URM interneto tinklapyje www.urm.lt).

Europos saugumo strategija tiesiogiai siejasi su Tarpyriausybės konferencijos darbu rengiant Europos Konstituciją, kurios vienas iš tikslų - suteikti Europos Sąjungai didesnį politinį vaidmenį tarptautinėje arenoje.

V. USPASKICHAS NUTARĖ REMTI R. PAKSĄ

Vilnius, gruodžio 9 d. (ELTA). Naujos susikūrusios Darbo partijos vadovas Viktoras Uspaskichas nutarė papildyti skandalo gaubiamo prezidento Rolando Pakso rėmėjų gretas. Po daugiau nei valandą trukusio pokalbio su prezidentu V. Uspaskichas teigė esąs linkęs remti R. Paksą su sąlyga, kad šis ryšis atskleisti “jau 13 metų valstybėje klestinčios korupcijos ir protekcionizmo faktus”.

Anot V. Uspaskicho, Prezidentas per pokalbį suteikęs jam svarbios informacijos, kurios nebuvę žiniasklaidoje. V. Uspaskichas neatmetė galimybės, kad netrukus gali išaiškėti dar skandalingesni faktai apie kitų valdžios institucijų, tarp jų - Vyriausybės ir Seimo, veiklą.

Darbo partijos lyderis taip pat sakė raginęs Prezidentą nelaukti apkaltos ir išviešinti visą turimą informaciją apie grobstymus ir korupciją. Pasak V. Uspaskicho, tai padaręs R. Paksas galėtų tapti “tautos didvyriu”. Praėjusį ketvirtadienį susitikime su Vilniaus visuomene V. Uspaskichas kalbėjo kitaip. Tada jis pareiškė, jog visa, kas susiję su Prezidento skandalu, esą “amoralu”. “Tai, kas vyksta Prezidentūroje, vyksta jau 13 metų. Jei R. Paksas su savimi nusitemptų kitus, valstybė apsisvalytų”, - vos prieš kelias dienas vilniečiams tvirtino V. Uspaskichas.

Gruodžio 9 d. kalbėdamas *Eltai*, V. Uspaskichas pareiškė manąs, kad Prezidentas ryžosi “rimtam žingsniui - panaikinti korupciją ir protekcionizmą”, ir taip “užmynė kažkam ant uodegos”.

Artimiausiu metu V. Uspaskichas ketina aptarti politinės paramos R. Paksui klausimą su savo vadovaujama Darbo partija.

• **Uostamiestyje rengiamasi tarptautinėms pratyboms.** Gruodžio 11 d. Klaipėdoje prasidėjo dvi dienas trukęs seminaras, skirtas tarptautinėms naftos produktų išsiliejimo likvidavimo pratyboms pasirengti.

Klaipėdos miesto priešgaisrinėje gelbėjimo tarnyboje vykęs pradinio pasirengimo seminaras skirtas kitų metų birželio mėnesį Lietuvos pasienio zonoje, Nemune, vykšančioms naftos produktų išsiliejimo likvidavimo pratyboms “Nemunas 2004”.

Seminare Klaipėdoje, be Lietuvos priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnų, Aplinkos, Susisiekimo ministerijų ir kitų mūsų šalies tarnybų specialistų, taip pat dalyvavo Šve-

dijos, Vokietijos, Lenkijos, Latvijos bei Karaliaučiaus srities atstovai. Jie aptarė kiekvienos šalies indėlį rengiant pratybas ir planavo parengiamuosius darbus.

Seminaro dalyviai teigia, jog planuojamomis naftos produktų išsiliejimo likvidavimo pratybomis siekiama efektyvaus bendradarbiavimo Baltijos jūros regione. Projekto partneriai bendromis jėgomis sieks sumažinti tokių avarijų riziką regione. Jie sako, jog toks bendradarbiavimas yra svarbi Baltijos jūros regiono saugumo dalis. Pratybas “Nemunas 2004”, tarpininkaujant Švedijos gelbėjimo tarnybų agentūrai, sutiko finansuoti Švedijos tarptautinės plėtros agentūra.

Galutinio planavimo seminarą ketinama surengti kitų metų balandį taip pat Klaipėdoje.

• **Lietuviai Rusijos laivyne.** Į Rusijos Baltijos laivyną gruodžio 10 d. atvyko grupė Lietuvos karinių inspektorių. Kaip papasakojo žurnalistams Baltijos laivyno spaudos tarnybos atstovai, Lietuvos kariškiai kranto kariuomenės motorizuotųjų šaulių pulke įvertins duomenis, kuriuos Rusijos Federacija pateikė pagal informacijos apie karines pajėgas ir informacijos apie planus dislokuoti pagrindines ginkluotės sistemas bei techniką nuostatus. Inspekcija atliekama pagal 1999 m. Vienos dokumentą bei atitinkamus Lietuvos ir Rusijos susitarimus. *Eltos inf.*

**LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Dr. Jonas Valaitis įteikia Lietuvių fondo 25,000 dol. mokslinės medicinos premijos čekį prof. dr. Arimantui Dumčiui iš Kauno. Šalia - premijos skyrimo komisijos pirm. dr. Daina Variakojis.

E.Šulaičio nuotr.

RUSIJOS RINKĖJAI NUSIGRĘŽIA NUO LIBERALIZMO IR LAISVĖS

Lietuvos politikai ir politologai perspėja, kad po gruodžio 7 d. rinkimų Rusija dar labiau nukrypsta nuo liberaliosios demokratijos ir pilietinės visuomenės kūrimosi kelio.

Tiek valdančiosios daugumos, tiek opozicijos atstovai Seime pripažino, kad Rusija krypta valdomos demokratijos ir „baltarusiško“ - autoritarinio modelio link. Tai *Eltos* kalbinti politikai patvirtino paskelbus rinkimų į Rusijos Valstybės Dūmą rezultatus.

Anot valdančiosios socialliberalų frakcijos Seime nario, NATO reikalų komisijos pirmininko Vaclovo Stankevičiaus, kaip rinkimų pliusą galima vertinti nebent tai, kad ypatingų pažeidimų per juos nustatyta nebuvo. Tačiau, pasak jo, „Rusijos tauta parodė, kad ji dar nėra pribrendusi demokratiniams pokyčiams, kad ji labiau nori „tvirtos rankos“ nei demokratijos“.

Parlamentaro teigimu, Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas turės absoliučią įtaką Dū-

moje, nes rinkimus triuškinamai laimėjusią proprezidentinę partiją „Vieninga Rusija“ („Jedinaja Rossija“) greičiausiai rems ultranacionalisto Vladimiro Žirinovskio vadovaujami liberaldemokratai ir Sergejaus Glazjevo bei Dmitrijaus Rogozino vadovaujamas blokas „Tėvynė“ („Rodina“).

„Rusijoje įsitvirtina valdoma demokratija, kuri po šių rinkimų gali peraugti į politinę

(Nukelta į 6 p.)

PREZIDENTAS IR TOLIAU IGNORUOJA KONSTITUCIJĄ

Seimo opozicinės Liberalų ir centro frakcijos nuomone, Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas ir toliau ignoruoja Konstituciją.

Pasak šios frakcijos, slaptas Prezidento R. Pakso pirmadienio susitikimas su savo įkurtos Liberalų demokratų partijos ir jos skyrių vadovais rodo, kad dešimtą mėnesį šalies vadovo pareigas einantis R. Paksas ir toliau nesigauja, kokie yra tikrieji jo darbo prioritetai.

„Pastarųjų savaitžių Prezidento veiksmai, kai jis į susitikimus su žmonėmis pasiima Liberalų demokratų partijos atstovus ir daro reklamą šiai partijai, slapta prezidentūroje priiminėja liberaldemokratus, rodo, kad Rolandas Paksas vis dar nesuvokia esąs visos Lietuvos, o ne Liberalų demokratų partijos prezidentas“, - teigė Seimo Liberalų ir centro frakcijos seniūnas Eligijus Masiulis.

Pasak parlamentaro, tokiais veiksmais Prezidentas nepaiso Konstitucijoje nurodyto reikalavimo, draudžiančio šalies vadovui dalyvauti politinių partijų veikloje. Anot E. Masiulio, dar keisčiau šioje istorijoje skamba liberaldemokratų lyderio Valentino Mazuronio aiškinimai, kad jis prezidentūroje su šalies vadovu bendravo asmeniniais klausimais.

Liberalcentristų nuomone, mokesčių mokėtojų lėšomis išlaikoma prezidentūra neturėtų tapti liberaldemokratų susirinkimų vieta ar būstine. „Dabar tetrūksta tik tai liudijančią lentelę iškabinti“, - pažymėjo parlamentaras.

Ši opozicinė frakcija pabrėžia, kad neseniai R. Paksas Seimo pirmininkui Artūrai Paulauskui prisipažino, jog pradėjęs darbą prezidentūroje jis ne visada teisingai suvokė, kuo pagal įstatymus turi užsiimti Prezidentas. „Gerai, kai šalies vadovas pripažįsta savo klaidas, tačiau blogai, kai jis iš jų nesimoko ir tęsia kontroversiškai visuomenėje vertinamą veiklą“, - sakė E. Masiulis.

Žiniasklaida paskelbė, kad pirmadienio vakarą, po oficialių darbo valandų, prezidentūroje prezidentas R. Paksas susitiko su Liberalų demokratų partijos (LDP) lyderiais, su savo buvusiais ir dabartiniais patarėjais.

Eltos inf.

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)

XXXII

Šie dokumentai teigiamai įvertinti gyventojų ir tai sudarė prielaidas partinių organizacijų puolamai veiklai, nes jos suvokia, kad būtina pralenkti politinį oponentą, veikti neatidėliojant. Tuo tikslu ir priimtas sprendimas, atsižvelgiant į daugkartinius darbo žmonių prašymus, apsvarsčius LKP CK plenumė, paskelbti Vasario 16-ąją Lietuvos valstybės atkūrimo diena, tautos švente. Tuo buvo atiduota istoriškai pagrįsta duoklė faktui, kad lietuvių tauta, sutinkamai su Lenino mokymu dėl tautų apsisprendimo teisės, po 120 carinio jungo metų atgavo valstybingumą. Tos datos ignoravimas kėlė tautos pasipiktinimą ir kenkė partijos autoritetui.

Konfrontuoti su „Sąjūdžiu“ šiandien mums neperspektyvu, nes tai gresia visuomenės susiskaldymu, Lietuvos komunistų partijos izoliacija, o tai būtų ypač kenksminga Vasario 16-osios išvakarėse ir galėtų turėti neigiamos įtakos kovo 25-osios rinkimų rezultatams. Per rinkimų kampaniją LKP CK laiko tikslinomis šias priemones:

- aiškinti ir įtikinti aktyviausius „Sąjūdžio“ dalyvius - komunistus, kad jie nukreiptų jo veiklą į pozityvią vagą;
- argumentuotai ir laiku kritikuoti spaudoje, per radiją ir televiziją tokius „Sąjūdžio“ veiklos metodus ir tokias formas, kurios netinka demokratinėi visuomenei;
- parengti veiksmų planą operatyviam reagavimui pasikeitus politinei situacijai respublikoje ir aptarti tą planą partinio aktyvo susirinkime ar LKP CK plenumė;
- grupei LKP CK darbuotojų su 1-uoju sekretoriumi priėšakyje iš griežtų partinių pozicijų išstoti per respublikos televiziją dėl Vasario 16-osios ir atskirų asmenų antivalstybinės veiklos. Taip pat bus sustiprintas vadovavimas visuomenės informavimo priemonėms, ministerijoms ir žinyboms, prie respublikos Ministrų Tarybos sukurtas spaudos informacijos centras, prie LKP CK - speciali inteligentų grupė operatyviai analizuoti vykstantiems respublikoje ir reikalaujantiems partinio-politinio įsikišimo procesams.

Pagrindinė veiklos taktika - politinis lenktyniavimas dėl žmonių nuotaukų ir protų. Tačiau toks lenktyniavimas gali būti sėkmingas tik esant konkrečioms ekonomikos ir socialinės sferos laimėjimams, pastebimiems kiekvienam žmogui ir adekvatyviam ideologiniam darbui. Dabar padėtis tokia, kad didžioji dalis gyventojų

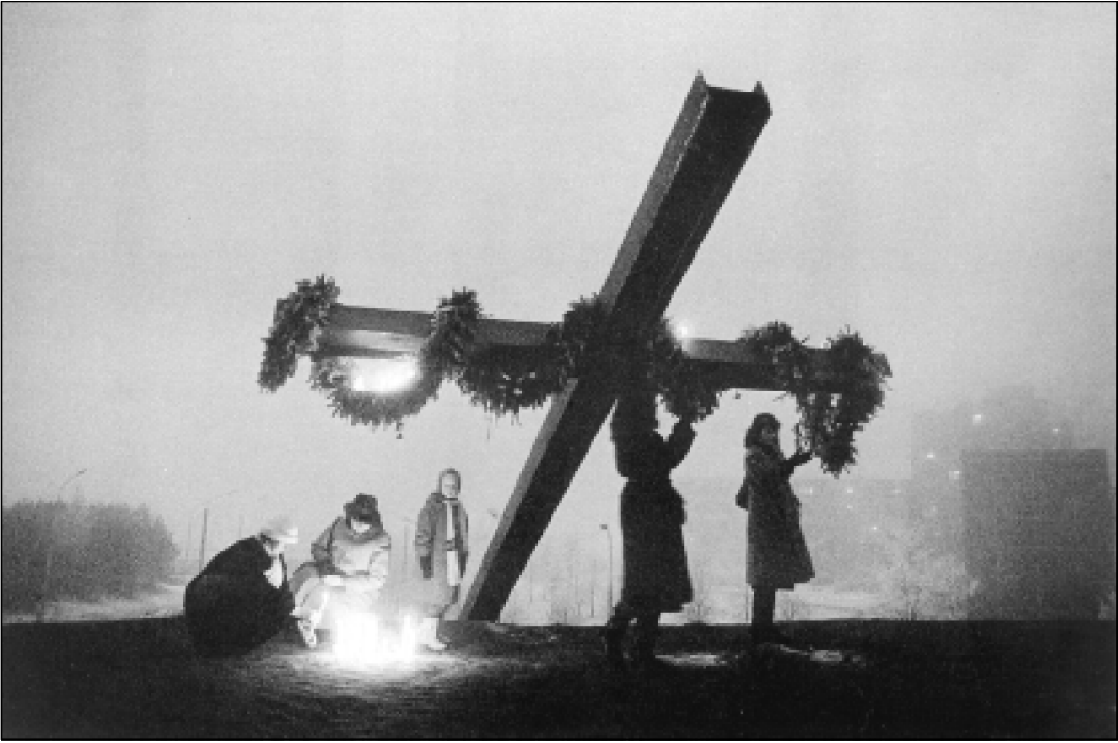
jų laukia tik konkrečių respublikos vadovų veiklos rezultatų. Ir artimiausiu laiku. Taigi sėkmė labai priklausys nuo SSKP CK ir sąjunginės Vyriausybės paramos. Tarp tokių aktualių politinių, ekonominių ir ideologinių klausimų, kurių sprendimas sąjunginiu mastu padėtų stabilizuoti padėtį respublikose, galima išskirti šiuos:

- pritarti Tarybų Lietuvos ekonominio savarankiškumo koncepcijai ir pervesti LSSR jau nuo 1990 m. į naujas ūkininkavimo sąlygas (...);
- pavesti SSRS Ministrų

Tarybai apsvarstyti galimybes, išskirti respublikai papildomus maisto ir pramonės gaminių fondus;

- pritarti Lietuvos SSR Konstitucijos projektui, įtvirtinančiam valstybinį suverenitetą SSRS sudėtyje. Konstitucijos projektą būtina nedelsiant išspausdinti respublikoje. Tikslinga atnaujinti 1922 m. sutartį dėl SSRS sukūrimo, o tai būtų svarbus žingsnis grįžtant prie lenininės tarybinės federacijos supratimo ir atitiktų XIX partinės konferencijos nuostatas;

(Bus daugiau)

Paminklas žuvusiems sausio 13-ąją prie Televizijos bokšto. Vilnius, 1991 m. sausis.

RUSIJOS RINKĖJAI
NUSIGRĘŽIA NUO
LIBERALIZMO IR LAISVĖS
(Atkelta iš 5 p.)

stagnaciją ir Prezidento vienvaldystę, - perspėjo social-liberalas. - Dūmoje nelieta konstruktyvios opozicijos, o tai reiškia, kad Rusija artėja prie Baltarusijos modelio”.

Dėl Rusijos Dūmos rinkimų padarinių nuogastavo ir Seimo Užsienio reikalų komiteto narys socialdemokratas Justinas Karosas. Jo žodžiais, nors rinkimai liudija augantį V. Putino autoritetą, “ateities prognozės nesmagios - demokratiškumo laipsnis Rusijoje gali mažėti”. J. Karosas pripažino, jog matyti tendencijų, kurios liudija Rusiją žengiant valdomos demokratijos ir baltarusiško modelio link.

Dar griežčiau politinius procesus Rusijoje vertino Seimo konservatoriai. Tėvynės sąjungos lyderis Andrius Kubilius per spaudos konferenciją Seime aiškino menką Rusijos rinkėjų aktyvumą tuo, kad žmonės nesidžiaugia dėl valdomos demokratijos. Pasak jo, kaimyninės šalies piliečiai pasijuto netekę sprendimų galios.

Buvęs šios partijos pirmininkas, Seimo Užsienio reikalų komiteto narys Vytautas

Landsbergis pažymėjo, kad per rinkimus laimėjusios jėgos užsibrėžė tikslą turėti absoliučią valdžią ir šio tikslo pasiekti. “Kai sakoma “valdoma demokratija”, antrasis žodis beveik netenka prasmės. Tai yra valdymo būdas, kaip Vidurinėje Azijoje, kai veikia kažin kokie parlamentai, bet viską valdo autoritarinis prezidentas. Pagal tai, kiek jis užvaldo teisminę valdžią ir viešosios informacijos priemones, galima spręsti apie diktatūros formavimąsi. Deja, Rusija eina tuo keliu. Galbūt tai šiek tiek prablaivins tuos politikus Vakaruose, kurie mėgo šnekėti, kad Rusija yra demokratinė valstybė”.

Savo ruožtu Seimo pirminko pavaduotojas Vytenis Andriukaitis padėtį Rusijoje vertino kur kas atsargiau. Jis ragino “nepasiduoti rusofobijai” ir aiškino, kaip svarbu, kad Rusijoje “tęstųsi demokratiniai procesai” bei “vyrautų rinkos ekonomikos dėsniai”. Jis atkreipė dėmesį į triuškinamą komunistų pralaimėjimą ir tai, kad liumpenizuotos visuomenės dalies balsai atiteko V. Žirinovskiui.

Pasak V. Andriukaičio, praėję rinkimai buvo pamoka liberaliosioms Rusijos jėgoms, nesugebėjusioms susivienyti. “Tai rodo jų politinį

nebrandumą”, - pareiškė socialdemokratas. Jo požiūriu, liberaliąją demokratiją Rusijoje kompromitavo ir liberalioms partijoms smūgį sudavė su jomis sutapatinti Rusijos oligarchai.

Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Gediminas Kirkilas, kalbėdamas *Eltai*, apskritai nesutiko su požiūriu, kad Rusijoje įsitvirtina valdoma demokratija. “Vis dėlto vyksta demokratiniai rinkimai, kurie dabar parodė žmonių pritarimą V. Putino politiniam kursui”, - pareiškė jis.

Eltos paprašytas komentuoti Dūmos rinkimų rezultatus, Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto dėstytojas politologas Vytautas Radžvilas teigė, kad tokių rezultatų galima buvo tikėtis.

“Jau prieš rinkimus buvo akivaizdu, kad tik stebuklas gali išgelbėti demokratiškesnes ir liberalesnes politines jėgas. Rinkimų rezultatai kartu yra ir pamokantis pavyzdys, kai šalis, prieš 10 metų galėjusi tapti laisvų žmonių šalimi, pati atsisakė šios galimybės. Šis pavyzdys liudija, kad demokratija ir pilietinė visuomenė nėra savaime duoti dalykai - juos galima lengvai prarasti”, - pažymėjo politologas.

Eltos inf.

Lietuvių fondo rudens šventės pokylyje studentų stipendijas gavusiųjų vardu kalbėjo Nerijus Šmėrauskas. Stovi Sigita Balzekienė ir dr. Antanas Razma, kurie įteikė stipendijų čekius.

E.Šulaičio nuotr.

TAUTININKŲ VADAS - K. INTA

Neeiliniame Lietuvių tautininkų sąjungos suvažiavime, vykusiame Vilniuje, naujuoju partijos pirmininku išrinktas buvęs Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo narys, Naujosios Akmenės miesto seniūnas **Klemas Inta**.

Iki šiol LTS vadovavo kaunietis prof. Gediminas Sakalnikas. LTS nepavyksta surinkti 5% rinkėjų balsų ir turėti savo atstovų Seime. Vieninteliame šalyje Akmenės krašte tautininkai ketvirtą kadenciją iš eilės turi daugumą savivaldybės taryboje. Tautininkų dar yra išrinkta į Vilkaviškio, Ukmergės bei Šiaulių rajonų savivaldybių tarybas.

Eltos inf.

NEUŽMIRŠKIME MŪSŲ KARIUOMENĖS

Karolis Milkovaitis

III

sakytą, trūko vyresnio ir jaunesnio kadro. Bet nepaisant tų sunkumų, 1919 metais jaunutė Lietuvos kariuomenė vienu metu kariavo net trijuose frontuose: prieš bolševikus, prieš bermontininkus ir prieš lenkus. Ji per trumpą laikotarpį sugebėjo laimėti dviejuose frontuose: 1919 m. gruodžio 15 d. buvo nugalėti bermontininkai, 1920 m. sausio 5 d. buvo nugalėti bolševikai. Liko trečiasis frontas su lenkais. Tomis sunkiomis Lietuvai dienomis per daug pasitikėta klasingais lenkais, būtent, pasitikėta Lenkijos pažadu, kad ji daugiau Lietuvos nepuls, todėl Lietuvos vyriausybė nusprendė sumažinti kariuomenei skiriamas lėšas, nes jos kitur buvo reikalingos. Bet klasingoji Lenkija, tuo pasinaudodama, sulaužė pažadą ir iš pasalų užpuolusi Lietuvą užėmė Vilnių, Eglaitę, Breslaują, Lydą, Gardiną. Seinus ir kitas tos srities vietas. Mūšiuose prieš lenkus žuvo kelis kartus daugiau Lietuvos karių, negu prieš bolševikus ir bermontininkus kartu sudėjus.

kai, visi tarnavę carinės Rusijos kariuomenėje. Daugelis jų nemokėjo lietuvių kalbos, bet prisiekę ištikimybę Lietuvai ir pasižadėję išmokyti lietuvių kalbą, buvo priimti.

Tačiau vieni gana lengvai išmoko, gi kitiems ne taip lengvai sekėsi išmokyti lietuvių kalbą. Visuomenėje net buvo pasklidusios patyčios. Girdi, eina du tokie kapitonai pasivaikščioti ir kalbasi lietuviškai. Vienas, pamatęs kitoje gatvės pusėje dvi moteris, sako: “Du bobai eina”. Kitas jį pataiso, sako: “Ne, ne, klysti, reikia sakyti dvi bobai eina”. Maža dalis jų išmokę kalbą pasiliko krašto apsaugos tarnyboje, kiti buvo atleisti, dar kiti kitų priežasčių paveikti savaime išnyko.

Tačiau 1919 sausio mėnesio viduryje, Lietuvos kariuomenėje buvo jau apie 3000 vyrų. Kariai buvo ne tik blogai apmokyti ir prastai ginkluoti, bet, kaip

Nepriklausomybės metais išaugo jaunoji Lietuvos karininkija, išsilavinimą gavusi Lietuvos Karo mokykloje. Dalis jų mokslą tęsė Lietuvos Aukštuosiuose karininkų kursuose, kiti buvo siunčiami į Čekoslovakijos, Prancūzijos, Vokietijos ar Belgijos karo akademijas. Išsilavinę ir savo gyvenimą pašventę karo tarnybai, ir davę priesaiką ginti Lietuvos laisvę karininkai tapo visos Lietuvos jaunimo pilietiškumo žadintojais ir stiprintojais.

Visuotinė karo prievolė į kariuomenę pašaukdavo visus tinkamus karo tarnybai jaunuolius, kurie mokėsi iš savo vadų ne vien tik karo dalykų. Kariuomenė buvo ir tam tikra bendro lavinimo mokykla. Pradžioje pašauktinių naujokų daugumą sudarė mažamoksliai ar net bemoksliai. Todėl kariuomenės vadovybės nusistatymas buvo išleisti atsargon kareivį šviesesnį, mokytesnį, negu atėjo. Nemokantieji savo vadų buvo lavinami. Be pagrindinių kareiviavimo dalykų buvo mokoma drausmingo ir mandaus elgesio, lietuvių kalbos, istorijos, geografijos, kūno kultūros ir kitų dalykų. Gabesnieji patekė į mokomąsias kuopas,

ypač į specialiųjų dalių, kaip ryšių, geležinkelio, pionierių mokomąsias kuopas, baigę tarnybą kariuomenėje civiliniame gyvenime dažnai gavo tarnybas pašto, policijos, geležinkelio žinybose, kurių be kariuomenėje įgytų žinių tikriausiai nebūtų gavę. Bendrai vertinant, Lietuvos karys buvo geras.

Vienas to meto man žinomas Lietuvos kariuomenės kapitonas pamokos metu, palygindamas Lietuvos kariuomenės puskarininkį su carų Rusijos ir Vokietijos kariuomenės 1-jo pasaulinio karo puskarininkiu pasakė: “Vokiečių kariuomenės puskarininkis už čebato aulo užsikišęs nešiojosi žemėlapi, o Rusijos puskarininkis - šaukštą”, duodamas suprasti, kad Lietuvos kariuomenės puskarininkis yra geresnis už rusų, atseit, artimesnis vokiečių puskarininkio lygiui.

Nepriklausomybės metais, pagal išgales, buvo sukurta moderni Lietuvos kariuomenė. Prieš bolševikų okupaciją, Lietuvos kariuomenėje buvo 28,005 kariai: 1728 karininkai, 372 viršilos, 985 puskarininkiai, 393 jaunesnieji puskarininkiai, 341 puskarininkiai kandidatai, 22,265 kareiviai ir 1921 civilis tarnautojas.

(Bus daugiau)

Karolis Milkovaitis

CLEVELAND, OH

PILĖNŲ TUNTE

Pilėnų sk. tunto vienetų su-eigos vyksta pirmadieniais Dievo Motinos parapijos patalpose.

Gruodžio 14 d., sekmadienį, 5:00 val. p.p. tunto skautai vyčiai kvietė visus skautus ir skautes, jų šeimas ir bičiulius dalyvauti jų rengiamose Kūčiose Dievo Motinos parapijos svetainėje.

Gruodžio 30 d. tuntas rengs skautų ir prityrusių skautų iškylą į Clevelando

Metroparkų Mill Stream Reserv., kur Chalet Recr. Area Toboggan Chutes (700 pėdų ledo takais) leisimės rogutėmis 70 pėdų pakalnėn. Iškylos kaina 8 dol. Išvykstama iš Dievo Motinos parapijos kiemo (Neff Rd.) 12 val. vidurdienį. Sugrįžtama į Dievo Motinos parapiją apie 4 val. p.p. Iškylos dalyviai dėvi kepures ir pirštines. Registruotis pas tuntininką prieš gruodžio 27 d.

CHICAGO, IL

Krautuvėlė "Lietuvėlė" dalyvavo Kalėdų mugėje Lemonte ir pirkėjams siūlė įvairiausių dovaninių prekių.

B. Juodelio nuotr.

LIETUVIŠKA EGLUTĖ IR KALĖDINIAI PAPROČIAI
DOMINA AMERIKIEČIUS

Nors pačios Kalėdos palyginus, dar tolokai, bet kalėdiška nuotaika Čikagos pietrytinėje dalyje esančiame Mokslo ir pramonės muziejuje yra jau gyva. Ten nuo lapkričio mėnesio pabaigos yra išstatytos 53 tautybių papuoštos kalėdinės eglutės, o savaitgaliais šiame vi-soje Amerikoje žinomame mu-ziejuje vyksta šventinės pro-gramos, kuriose dalyvauja ir lietuviai.

Šie šventiniai renginiai ir kalėdinių eglučių puošimas muziejuje buvo pradėtas jau 1941-aisiais, o lietuviai buvo vieni iš pirmųjų jų dalyvių. Kaip mums pasakojo vienas iš svarbesniųjų šio lietuvių reprezen-tavimo kitataučių arenoje "kal-tininkas" - verslininkas Frank Zapolis, jis juose aktyviai dalyvauja jau nuo 1948 metų.

Frank Zapolis yra Lietuvos Vyčių organizacijos tautinių šokių grupės steigėjas ir šiandien aktyvus jos veikėjas, nors mokytojų tarpe matome jaunas pajėgas: Lidija Ringienę, Daivą Camberos ir Dianą Gudavičiūtę. Šių įvairaus amžiaus šokėjų pastangomis duodamas šventinius papročius pavaizduojantis vaidinimėlis, pajvairintas dainomis bei instrumentine muzika, o taip pat ir Kalėdų Senelių

su jo dalinamomis dovanomis. Šie kalėdiniai papročiai pateikiami jau nuo 1963 metų, dar per visą Lietuvos okupacijos periodą, kuomet Čikagos lietuviai stengėsi parodyti kitataučiams savąsias švenčių tradicijas.

Lietuvių programa

Šiometinė lietuvių programa įvyko gruodžio 6 d. ir ją be šokėjų atliko ir Čikagos lietuvių vaikų vokalinis ansamblis "Lakštutė" (vad. Dalia Gedvilienė), instrumentinis ansamblis "Gabija" (vadovė Genė Razumienė, nariai: Aušra Bužėnaitė, Giedrė Elekštytė, Milda Razumaitė, Genė Razumienė, Algirdas Razumas, Algirdas Jakutavičius). Duetą dainavo Dalia Gedvilienė ir Agnė Gedvilaitė.

Lietuviai pasirodė geriausiu laiku - buvo paskutiniai sekmadienio popietėje. Prieš tai arba po programos buvo galimybė pasižiūrėti papuoštų kalėdinių eglučių, kurių šiemet netoli programai skirtos vietos buvo išstatytos net 53, o taip pat ir viena didžiulė - tai amerikiečių eglutė.

Šiais metais pirmą kartą buvo papuoštos rusų ir bosnių kalėdinės eglutės. Beveik visos eglutės šalia papuošimų turėjo

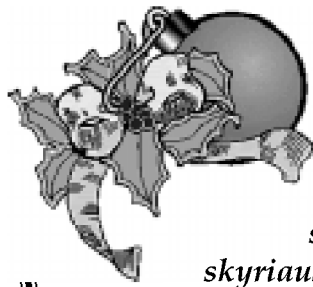
2004 m. kovo 14 d., sekmadienį, bus tradicinė Clevelando Skautijos Kaziuko mugė Dievo Motinos parapijoje.

2004 m. birželio 12-19 d. bus stovyklaujama Dainavoje su Detroito skautais ir skautėmis.

Tunto nariai iki š.m. gruodžio 31 d. sumoka vienetų vadovams LSS ir BSA nario mokesť.

Tuntininkas v.s. Remigijus Belzinskas linki Pilėnų tunto broliams ir jų šeimoms nuotaikingų Kalėdų!

Gerardas Juškėnas

Šv. Kalėdų ir
Naujų 2004-tų
metų proga

*sveikiname
skyriaus narius, jų šeimas
ir visus bendraminčius.*

*Gražių švenčių ir laimingų Naujų Metų
linkime DIRVOS štabui, bendradarbiams,
skaitytojams ir rėmėjams.*

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SAJUNGOS
LOS ANGELES SKYRIAUS VALDYBA

Malonių švenčių,
kūrybingų ir laimingų Naujų
Metų linkiu visiems mano
draugams ir bendraminčiams.

Padėka, pagarba ir gražiausi
linkėjimai DIRVAI, jos štabui,
bendradarbiams ir visiems, kurie ją vienu ar
kitu būdu remia.

RŪTA SAKIENĖ

NAUJŲ METŲ DOVANA VALDOVŲ RŪMAMS

Jau pasidžiaugėme Kalėdų senelio suteiktomis dovanomis. Dabar mes būkime geraisiais Kalėdų seneliais.

Valdovų rūmų atstatymą Vilniuje finansuoja Lietuvos valstybės išdas. Visi Lietuvos gyventojai, mokantys mokesčius valstybės išdui, yra Valdovų rūmų statytojai plačiąja prasme.

Mes, Amerikos lietuviai, tų mokesčių nemokame. Tačiau mes negalime pasilikti nuošaliai, neprisidėję prie Valdovų rūmų atstatymo. Jie neabejotinai turės didelę reikšmę Lietuvos valstybingumo ugdymui, sąmoningos jaunesnės kartos auklėjimui, ir bus kultūros, švietimo, reprezentacijos bei turizmo centras.

Valdovų rūmų atstatymui labai reikalingi *rūmų statytojai*: asmenys ir organizacijos, paaukoję 1,000 litų (350 dolerių). Jiems bus išduoti Rūmų statytojų diplomai. Jų vardai ir pavardės bus įrašytos Garbės lentose rūmų reprezentacinėje salėje ir visuose Valdovų rūmų leidiniuose. Stambias sumas aukoję asmenys ir organizacijos bus įvardinti specialiais Rūmų titulais, su atitinkamais diplomais. Laukiamos ir visos mažesnės Naujųjų metų dovanos Valdovų rūmams.

Visos aukos Valdovų rūmams, per JAV Komitetą, yra nurašomos nuo federalinių mokesčių pagal I.D. No. 36-3625439. Aukų "Tax Exempt" pažymėjimai bus išrašomi Kalėdų senelio - 2003.12.30 data.

Jūsų aukos globą ir perdaviną Valdovų rūmų atstatymo fondui užtikrina Valdovų rūmų paramos komitetas JAV. Čekius rašyti: Lith. Amer. Comm. **Valdovų rūmai** ir siųsti: **Valdovų rūmai**, 5600 So. Claremont Ave., Chicago, IL, 60636-1039.

Su geriausiais Naujųjų metų linkėjimais

*Regina Narušienė, Komiteto pirmininkė,
Bronius Juodelis, išdininkas*

• **Filatelistų draugijos "Lietuva" XXIX parodos**, vykusios spalio 24-26 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, dalyviai stebėjosi gausybe įvairiausių pašto ženklų ir numizmatikos rinkinių turtingumu. Šia paroda draugija paminėjo keturis svarbius įvykius Lietuvos istorijoje, tai Mindaugo karūnavimo karaliumi 750-ąsias metines, Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą 70-metį, Vydūno mirties 50-ąsias metines ir lietuvių 1863 m. sukilimo 140 metų sukaktį prieš Rusijos caro valdžią. Filatelistų draugija išleido toms sukaktims skirtus vokus ir atitinkamus Amerikos pašto atspaudus. Visi rinkiniai buvo labai rūpestingai apipavidalinti su paaiškinimais. Tai Filatelistų draugijos pirmininko J. Variakojo nuopelnas. Kai kurie parodos rinkiniai buvo įvertinti specialiomis dovanomis. Rinkinius vertino Lietuvos tautinio muziejaus numizmatikos sk. vedėja Rūta Kuncienė, V. Rutkauskienė ir Balzeko muziejaus numizmatikos skyriaus vedėjas Franc Passic.

Edvardas Šulaitis

LIETUVA IR PASAULIS

LIETUVA IR SUOMIJA

UŽ ES IR NATO BENDRADARBIAVIMĄ

Vilnius, gruodžio 9 d. (ELTA). Dvišalius santykius, dalyvavimą tarptautinėse operacijose, Baltijos ir Šiaurės valstybių santykius, bendradarbiavimą ES kontekste aptarė krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius ir Lietuvoje viešėjęs Suomijos gynybos ministras Seppo Kaariainen.

Ministrai pažymėjo, kad NATO ir ES kuriamos gynybinės struktūros turi bendradarbiauti, o ne konkuruoti. Suomijos gynybos ministro tvirtinimu, šalims - ES ir NATO narėms - gali nepakakti turimų resursų dalyvauti viena kitą dubliuojančių gynybos struktūrų veikloje.

L. Linkevičiaus nuomone, yra svarbu išsaugoti aštuonių Šiaurės ir Baltijos valstybių bendradarbiavimo formatą. Šalys atstovauja regionui, kurio valstybės priklauso ES ir NATO, o tai padeda atspindėti plačią nuomonių įvairovę, ieškoti bendrų sprendimų.

Susitikime konstatuota, kad Lietuvą ir Suomiją sieja geri santykiai karinėje srityje, kurie dar labiau stiprės, Lietuvai tapus ES nare. Prisimindamas savo vizitą į Suomiją, Lietuvos kariuomenės vadas generolas majoras Jonas Kronkaitis tvirtino, kad karinis bendradarbiavimas turi gerų perspektyvų, ypač domina patirtis rengiant specialiąsias pajėgas.

Suomija yra ES narė ir laikosi nesijungimo į karines organizacijas doktrinos. Kariuomenės pagrindą sudaro šauktiniai. Šią sistemą remia visuomenė - net 82 proc. vyrų atlieka privalomąją karinę tarnybą.

BALTARUSIJOS OPOZICIJA SUSIVIENIJO PRIEŠ A. LUKAŠENKOS REŽIMĄ

Vilnius, gruodžio 9 d. (ELTA). Į Vilnių atvykę Baltarusijos opozicijos lyderiai pranešė Lietuvos visuomenei apie savo vieningąsi politinei kovai su autoritariniu prezidento Aleksandro Lukašenkos režimu. Kaimyninėje Baltarusijoje galų gale susikūrė vieninga ir stipri politinė alternatyva Vakarų smerkiamam ir izoliuotam režimui. Opozicinės koalicijos "5+" vadovai - Anatolijus Lebedko (Jungtinė piliečių partija), Vincukas Večorka (Baltarusijos liaudies fronto partija), Stanislavas Šuškevičius (Baltarusijos socialdemokratinis susivienijimas), Sergejus Kaliakinas (Baltarusijos komunistų partija) ir Leonidas Lemešonakas (Baltarusijos darbo partija) dalyvavo VU Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (TSPMI) rengiamoje apskritojo stalo diskusijoje.

Kaip *Eltai* sakė prie VU TSPMI įsisteigusio Baltarusijos instituto direktorius Luras Bielinis, apskritojo stalo diskusijų tikslas - dalijimasis žiniomis ir patirtimi. Anot jo, Baltarusijos opozicijos lyderių dalyvavimas yra svarbus daugiau politologiniu nei politiniu atžvilgiu.

Pasak spaudos konferencijoje Seime kalbėjusių svečių iš Baltarusijos, opozicinė koalicija, kurios pagrindą sudaro 5 opozicinės partijos, vienijs ir apie 900 užsienyje veikiančių visuomeninių organizacijų. "Mums ypač svarbu, kad Lietuva atliktų "lokomotyvo" vaidmenį Baltarusijos "vagonui" važiuojant į Europą", pažymėjo Baltarusijos opozicionieriai.

PRANCŪZIJOS SENATAS PRITARĖ ES PLĖTROS SUTARČIAI

Paryžius, gruodžio 11 d. (dpa-ELTA). Prancūzijos Senatas, kaip prieš tai ir žemesnieji parlamento rūmai - Nacionalinė Asamblėja, didele balsų dauguma pritarė būsimam Europos Sąjungos išplėtimui iki 25 narių. Už tai balsavo 287 senatoriai ir tik vienas buvo prieš. Nacionalinės Asamblėjos deputatai ES plėtrai pritarė jau lapkričio 26-ąją. Dabar dokumentą galės pasirašyti prezidentas Jacques Chirac.

Pagal šių metų balandį Atėnuose pasirašytą ES plėtros sutartį, nuo kitų metų gegužės dabartinis 15 valstybių blokas turėtų pasipildyti dešimčia naujų narių: Lenkija, Vengrija, Čekija, Slovakija, Slovėnija, Lietuva, Latvija, Estija, Kipru ir Malta.

LATVIJOS PARLAMENTAS DENONSAVO TRIJŲ BALTIJOS ŠALIŲ LAISVOSIOS PREKYBOS SUTARTĮ

Ryga, gruodžio 11 d. (ELTA). Latvijos Seimas nutarė denonsuoti Latvijos, Lietuvos ir Estijos laisvosios prekybos sutartį. Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje ELTA sužinojo, kad šis sprendimas įsigalios kitų metų gegužės pirmąją - trims Baltijos šalims tapus ES narėmis. Baltijos šalys atsisako Laisvosios prekybos sutarties, vykdydamos išpareigojimą Europos Sąjungai - laikytis vienodos užsienio prekybos politikos. Lietuva jau yra atlikusi visas teises su tuo susijusias procedūras - spalio mėnesį Seimas priėmė įstatymą dėl laisvos prekybos sutarties denonsavimo. Sutartis dėl netarifinių barjerų prekyboje pašalinimo tarp Lietuvos, Latvijos ir Estijos buvo pasirašyta 1997 m., ji įsigaliojo 1998 m. liepos 1-ąją. Pagal tą sutartį abipusiškai taikomas palankiausias užsienio prekybos režimas. *LGITIC inf.*

LIETUVA PADĖS GRUZIJAI SKAIDRINTI RINKIMUS

Vilnius, gruodžio 9 d. (ELTA). Lietuva ketina siųsti į Gruziją rinkimų ekspertą, kuris prisidėtų prie kitais metais ten vyksiančių Prezidento ir parlamento rinkimų skaidrumo.

Gruzijoje viešėjęs Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Gediminas Kirkilas spaudos konferencijoje sakė, kad ši vizitą galėtų finansuoti Europos Sąjunga arba Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija.

"Jeigu ten neįvyks švarūs ir skaidrūs rinkimai, man atrodo, Gruzijai gresia didžiulis pavojus", mano G. Kirkilas. Pasak jo, Prezidento rinkimai ten planuojami kitų metų sausio 4 d., o parlamento rinkimų data dar neaiški.

Gera žinia Seimo Užsienio reikalų komiteto vadovas laiko tai, kad dabartiniai laikinieji Gruzijos vadovai užsienio politikos prioritetu laiko integraciją į ES ir NATO.

Vilniaus meras Artūras Zuokas Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Čikagoje. Z. Degučio nuotr.

DEŠINIEJI NEPATEKO Į RUSIJOS DŪMĄ

Baltarusijos opozicionieriai tikisi Lietuvos tarpininkavimo tarp demokratiškų Vakarų ir autoritarinės Baltarusijos. Opozicinio laikraščio "Solidarnost" vyriausiasis redaktorius Aleksandras Starikevičius Vilniuje vykusioje spaudos konferencijoje teigė norįs, kad Lietuva Baltarusijai taptų savotišku agentu. "Dabar daugelis Europos politikų tikisi, kad (Baltarusijos prezidento - BNS) Aleksandro Lukašenkos problemą išspręs (Rusijos prezidentas) Vladimiras Putinas. Daug kalbama, kad Kremlius jau ieško, kuo galėtų pakeisti Lukašenką. Tačiau Rusija niekada nevaidino demokratijos eksportuotojos vaidmens, o po Rusijos Valstybės Dūmos rinkimų Rusijos situacija greičiau ėmė artėti prie Baltarusijos scenarijaus", - teigė A. Starikevičius.

Valstybės Dūmos rinkimus didžiule persvara laimėjo prez. V.Putiną remianti partija "Vieningoji Rusija". Į parlamentą taip pat pateko komunistai, ultranacionalistai ir Kremliaus remiami kairieji nacionalistai. Dešiniosios partijos į Valstybės Dūmą nepateko.

Todėl, anot Baltarusijos žurnalisto, "būtų labiau teisinga, jei tarpininko tarp Vakarų ir Baltarusijos vaidmenį atliktų ne Rusija, o Lietuva".

Žurnalistas pasakojo, kad Baltarusijoje vien tik per pastaruosius pusantrų metų valdžia dėl menkų pretekstų uždarė 20 laikraščių.

Konferencijoje dalyvavęs Baltarusijos Demokratinių profesinių sąjungų Kongreso pirmininkas Aleksandras Jarošukas pasakojo, šiuo metu šalyje veikia tik dvi laisvos profesinės sąjungos, visų kitų vadovybė buvo pakeista A. Lukašenkos žmonėmis.

"Baltarusijoje laisvos tik Žemės ūkio mašinų ir Radioelektronikos profsąjungos. Šių profsąjungų vadovai nuolat sėdi kalėjimuose", - pasakojo A. Jarošukas.

Jis sakė, kad norintis vystyti bendradarbiavimą su kaimyninių valstybių profsąjungomis, taip pat siekti, kad Baltarusijoje galėtų veikti laisvi profesiniai judėjimai. "Pati Baltarusija, jos profsąjungos yra visiškai izoliacijoje, čia pažeidinėjamos bet kokios

"Tačiau manau, kad šitie tikslai nebus realizuoti, jeigu neįvyks pasikeitimų šalies vidaus politikoje", sakė G. Kirkilas.

Lietuva, pasak jo, siekia įtraukti Kaukazą į naujos kaimynystės koncepciją. Jo duomenimis, yra vilčių, kad Kaukazo šalys įsteigs panašią tarp-parlamentinio bendradarbiavimo instituciją kaip Baltijos Asamblėja.

"Galbūt jau kitais metais galėsime realizuoti mūsų idėją 3 plus 3, kuomet trys Baltijos valstybės, tai yra parlamentinė Baltijos Asamblėja, galėtų pradėti veikti kartu su Kaukazu ir mėginti perduoti savo patirtį", sakė G. Kirkilas.

Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas taip pat sakė, kad Lietuva tikriausiai kitų metų sausio mėnesį galės suteikti humanitarinę pagalbą Gruzijos vaikams. Pasak G. Kirkilo, prieš išvykstant į Gruziją pasirūpinti tuo jam yra žadėjęs premjeras Algirdas Brazauskas. G. Kirkilas, gruodžio pradžioje kartu su Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos atstovais aplankęs Gruziją, sakė, kad lietuviais ten netgi daugiau pasitikima negu vakariečiais, nes Baltijos valstybių atstovai galbūt geriau pažįsta Kaukazo šalis, jų gyventojų kultūrą, mentalitetą.

"Jiems daro didelį įspūdį tai, kad Baltijos valstybės be penkių minučių yra faktiškai NATO ir ES narės", sakė G. Kirkilas.

profsąjungų teisės", - teigė A. Jarošukas.

Jungtinių Tautų Tarptautinė darbo organizacija (TDO) lapkričio pabaigoje paskyrė komitetą numanomoms darbo žmonių teisių pažeidimams Baltarusijoje tirti. Baltarusijos profsąjungų lyderiai TDO metinėje konferencijoje birželį pranešė, kad prezidento A. Lukašenkos administracija grasina darbininkų organizacijoms, suima jos aktyvistus. TDO nuomone, atsižvelgiant į blogą ekonominę situaciją Baltarusijoje ir gyventojų nusikurdimą, "nieko nuostabaus, kad režimas mėgina nuslopinti profsąjungų judėjimo balsą".

Paskutinis demokratiškai išrinktas Baltarusijos parlamentas - 13-ojo šaukimo Aukščiausioji Taryba - prezidento A. Lukašenkos buvo paleista 1996 m. rudenį po referendumo, išplėtusio prezidento galias. Tarptautinė bendruomenė nepripažino minėtojo referendumo bei vengia bendradarbiauti su vietoje AT įkurto Nacionalinio susirinkimo atstovais.

BNS inf.

Ina Bertulytė-Bray, kuri rūpinasi savo tėvo komp. J. Bertulio kūrybos išleidimu, Muzikologijos archyve Čikagoje renka medžiagą. E.Šulaičio nuotr.

JAV GYVENUSIO KOMPOZITORIAUS KŪRYBA LEIDŽIAMA LIETUVOJE

Vyresnio amžiaus mūsų tautiečiai gerai pažįsta kompozitorių, o taip pat ir pedagogą, choro dirigentą **Juožą Bertulį** (1893-1969). Nuo jo gimimo šių metų, sausio 7-ją suėjo jau 110 metų, o ši rudenį (rugsėjo 13-ją) minėjome šio žymaus muziko 34-sias mirties metines.

Prieš savo mirtį ilgą laiką Čikagoje gyvenęs ir kūręs J. Bertulis yra vienas iš ryškiausių Klaipėdos konservatorijos auklėtinių. Ten 1929 m. baigęs kompozicijos studijas pas gerai žinomą muziką Stasį Šimkų.

Vėliau jis dirbo Klaipėdos ir Šiaulių muzikos mokyklose, o karo audrų išblokštas atsidūrė Vokietijoje ir studijavo kompoziciją Frankfurte prie Maino (pas prof. Flessenbergą).

1950 m. atvykęs į JAV, dešimtį metų gyveno Los Angeles mieste, o 1960-siais persikėlė į Čikagą: čia dirbo ir mirė.

Jau Lietuvoje (1930 m.), Klaipėdoje buvo išleisti pirmieji komp. J. Bertulio kūriniai. Tačiau daugumą šio kompozitoriaus kūrybos, ypatingai parašytos išeivijoje, Lietuvos žmonės nėra girdėję. Jo kūryba yra saugoma Juozo Žilevičiaus - Juozo Kreivėno muzikologijos archyve Čikagoje.

Pirmasis sąsiuvinis

Komp. J. Bertulio kūriniai, be abejo, taip ir būtų dūlėję Čikagos archyve mažai kam prieinami, jeigu ne jo dukra, Seattle, Washingtono valstijoje gyvenanti Ina Bertulytė-Bray. Ši iš profesijos - bibliotininkė, žymi visuomenės veikėja sugalvojo įamžinti savo tėvo atminimą, išleidžiant svarbiausiąją komp. J. Bertulio kūrybą.

Ji ne kartą buvo atvykusi į Muzikologijos archyvą Čikagon, kur praleisdavo ne vieną savaitę, vartydama daugumoje dėžėse sukrautus tėvo rankraščius, darydama jų kopijas.

Dalį iš jų nuvežė Lietuvon ir šių metų pradžioje ten pasirodė Juozo Bertulio kūrybos pirmasis sąsiuvinis, pavadintas “Kūriniai fortepijonui” (54 puslapių, sudarė ir redagavo Aušra Kučinskienė, išleido J. Petronio leidykla, Kaune). Šiemet I. Bray vėl pora kartų lankėsi Čikagoje ir čia galutinai atrinko svarbesnius tėvo kūrinius, padarė jų kopijas ir visa tai nuvežė Lietuvon.

Religinė muzika

Kadangi komp. J. Bertulio kūryboje labai svarbią vietą užima religinė muzika, tai antrasis sąsiuvinis kaip tik lies šio pobūdžio kūrinius. Ina Bertulytė-Bray teigia, kad naujame leidinyje, kuris turėtų pasirodyti pavasariop, bus 50 kūrinių ir jis turės 100 puslapių. Šį leidinį (o taip pat ir kitus) spaudai ruošia Klaipėdos universiteto Muzikologijos institutas, kuriam vadovauja čikagiečiams neblogai pažįstama muzikologė Danutė Petrauskaitė. Jai talkina visas būrys specialistų: Rimantas Gudenis, Daiva Kšanienė, Marius Lingvenis, Lolita Zemlienė. Viršelio sukūrimu rūpinasi Rimantas Dichavičius.

Dabar jau ruošiamas šio leidinio įžanginis žodis, kurį anglų kalbom išvers pati kompozitoriaus dukra.

Iš viso yra planuojami 5 ar daugiau kūrybos sąsiuvinų. Po religinės muzikos turėtų sekti dainos, originalios kompozicijos, instrumentinė muzika. Nežinia kada dienos šviesą galės išvysti jo opera, operetės, baleto muzika, ir kita kūryba, nes tam darbai reikia gana daug pinigų.

Dukra džiaugiasi, kad prie šios leidybos šiek tiek prisidėjo ir Lietuvių fondas. Tačiau daugumą išlaidų turi padengti savais pinigais. Ji ieško paramos ir iš kitur, tačiau nežinia kada ir kiek jos bus susilaukta (jeigu iš viso ji ateis).

Edvardas Šulaitis

Žurnalisto premijos laureatas Edvardas Šulaitis po įteikimo iškilnių Lemonte, IL, kalbasi su dr.prof. Romualdu Kašuba, Northern Illinois un-to Inžinerijos ir inžinerinės technologijos dekanu bei Kauno Technologijos un-to garbės daktaru ir jo žmona Nijole.

KULTŪRINIŲ PREMIJŲ ĮTEIKIMO ŠVENTĖ

JAV LB Kultūros tarybos PL Centro dailės muziejuje Lemonte lapkričio 15 d. buvo surengusi vieną iš svarbesniųjų kultūrinių įvykių šių metų laikotarpyje. Ten įvyko 21-ji premijų įteikimo šventė ir čia buvo pagerbti 6 laureatai, gavę atžymėjimo ženklus bei piniginius apdovanojimus iš Lietuvių fondo atstovų.

Šiemet laureatais buvo pripažinti Alfonsas Dzikas (radijo srities), Julija Dantienė (teatro), Rimas VisGirda (dailės), Edvardas Šulaitis (žurnalisto), Jadvyga Reginienė (tautinių šokių srities).

Jiems čia asmeniškai JAV LB Kultūros tarybos pirm. Marija Remienė įteikė didokus atžymėjimo ženklus, o Lietuvių fondo valdybos pirm. Povilas Kilius - 1,000 dol. čekius.

Taip pat premiją iš muzikos srities gavo Kalifornijoje gyvenanti Giedra Gudauskienė. Tačiau ji į šventę negalėjo atvykti ir jai premija buvo pasiųsta į namus.

Šį vakarą savo žodžiu pradėjusi M. Remienė pabrėžė, kad lietuviškosios kultūros puoselėjimas prisideda prie lietuviybės išlaikymo. Pro-

gramos vedėja Dalia Sokienė pristatė kiekvieną iš laureatų atskirai, pažymėdama jų nuopelnus. Įteikus atžymėjimo ženklus bei piniginius apdovanojimus kiekvienas iš jų pasakė trumpas padėkos kalbas.

Visi laureatai, išskyrus E. Šulaitį, kuris gyvena Čikagos apylinkėse, buvo atvykę iš tolimesnių vietovių - dauguma iš JAV Rytinės pakrantės: J. Dantienė savo žodyje paminėjo, kad gerokai anksčiau gyveno Lemonte, kurį apleido prieš 25 metus ir dabar yra įsikūrusi Filadelfijoje.

Laureatus žodžiu sveikino Lietuvos garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza, LF valdybos pirmininkas Povilas Kilius. Taip pat buvo sveikintojų ir raštu, kurių tarpe prasmingų minčių pabėrė JAV LB Krašto valdybos pirm. Vaiva Vėbraitė. Ji sakė, kad Lietuvių fondo dėka iki šiolei jau apdovanoti 86 laureatai. “Sveikinu jus, mielieji laureatai, JAV LB Krašto valdybos vardu ir dėkoju jums, kad išeivija ne vien tik “išlaiko lietuviybę”, o jūsų darbų dėka kuria Lietuvos kultūrą pasaulyje”.

Ši kultūros šventė buvo baigta gražia menine dalimi, kurią atliko jauni menininkai, čia atvykę iš Bostono, smuikininkas Dainius Puodžiukas ir jo brolis - pianistas Aidas Puodžiukas.

Edvardas Šulaitis

SEIMAS SUSIRŪPINO LIETUVIŲ KALBOS PERSPEKTYVOMIS

Susirūpinęs lietuvių kalbos perspektyvomis Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas Rolandas Pavilionis pateikė parlamentui nutarimo projektą, kuriuo siekiama nesiaurinti lietuvių kalbos vartojimo Lietuvai tapus ES nare.

Seimo plenariniame posėdyje pateikdamas šį dokumentą R. Pavilionis sakė matęs tokių požymių, taip pat ir Valstybinės kalbos įstatymo nepaisymo kai kuriuose poįstatyminiuose aktuose, kai kurių atskirų ministrų nutarimuose, o tai esą ypač grėsminga. Priėmus šį dokumentą, Valstybinė lietuvių kalbos komisija iki kitų metų ge-

gužės 1 d. turės parengti siūlymus, kaip turėtų būti tobulinamas dabar galiojantis Valstybinės kalbos įstatymas. Vyriausybei siūloma peržiūrėti galiojančius įstatymų lydimuosius dokumentus, kad tiesiogiai ir netiesiogiai nebūtų varžoma mokslininko laisvė skelbti mokslo darbus lietuvių kalba.

“Kai kalbama apie mokslininkų kalbą, prieita net iki paradoksalaus dalyko, kai mokslo darbai laikomi moksliniais, jeigu skelbiami viename iš tarptautinių mokslo leidinių sąvade, į kurį patenka tik anglų kalba paskelbti darbai”, pabrėžė R. Pavilionis.

Tuo tarpu ES politika, anot jo, labai aiškiai ir nedviprasmiškai yra orientuota į kalbų vertės išsaugojimą ir jų sklaidą ne tik visuomenės gyvenime, bet ir mokslo bendruomenėse. Seimo komiteto vadovas taip pat priminė, kad pernai Seimas 2004 metus paskelbė Kalbos ir knygos metais.

Nutarimo projekte taip pat siūloma skirti lėšų Valstybinės lietuvių kalbos komisijos parengtam Valstybinės kalbos politikos 2003-2008 m. gairių priemonių planui įgyvendinti. Švietimo ir mokslo ministerijai siūloma parengti programą, kuria siekiama sustiprinti lietuvių kalbos (gimtosios ir valstybinės) mokymą visose formaliojo švietimo įstaigose, taip pat tobulinti lietuvių kalbos kompetenciją aukštosiose mokyklose.

R. Pavilionio pateiktame nutarimo projekte Lietuvos nacionaliniam radiui ir televizijai siūloma peržiūrėti programų tinklėlį ir, atsižvelgiant į LRT misiją, parengti lietuvių kalbos mokymo ir lituanistikos populiarinimo laidų programą.

Nutarimo projektą “Dėl lietuvių kalbos politikos ir perspektyvų Lietuvai tapus ES nare” Seimas ketina svarstyti gruodžio pabaigoje. *Eltos inf.*

PATRIA

794 East 185 St. Cleveland, OH 44119
Tel. 531-6720

*Gero maisto ir gražių dovanų
prekyba sveikina
visus savo klientus ir linki gerų
Kalėdų švenčių ir
laimingų Naujųjų 2004 metų!*

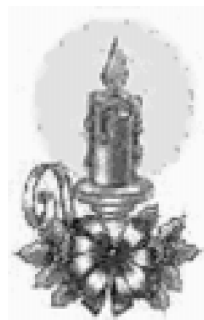

Linksmų švenčių!

Visiems mūsų kepyklos klientams,
perkantiems mūsų skanią duoną ir pyragus,
restorano lankytojams, o taip pat
visiems Clevelando ir apylinkių lietuviams geriausius
Šv. Kalėdų sveikinimus ir 2004 metų linkėjimus siunčia

REINECKER'S BAKERY

SAVININKAI - RICHARD IR MAGDALENA REINECKER
PARTY'S CENTER AND CATERING
Free Way Drive Macedonia, Ohio 44056 Tel. 330-467-2221

TAUPA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

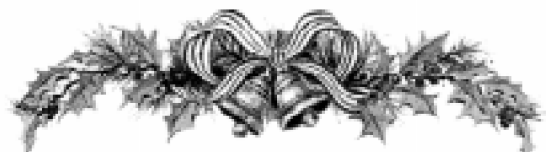
LINKI VISIEMS SAVO NARIAMS

*Šventų Kalėdų ir
laimingų Naujųjų
2004 metų!*

*Kviečiame visus lietuvius tapti "TAUPOS" nariais,
priklausyti stipriai lietuviškai finansinei įstaigai.*

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119. Tel. 481-6677

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

SVEIKINA VISUS CLEVELANDO
IR APYLINKIŲ LIETUVIUS

*KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR NAUJŲJŲ METŲ*
*proga, linkėdami tyro kalėdinio džiaugsmo
ir laimės ateinančiais metais.*

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Telefonas: 531-7770
936 East 185th Street,
Cleveland, Ohio 44119;
36000 Lakeshore Blvd.
Eastlake, Ohio 44095

SPORTAS

PAS ČIKAGOS "LITUANIKOS" FUTBOLININKUS

Čikagos LFK "Lituanica" yra vienintelis lietuvių sporto vietas Š. Amerikoje, kuris kultivuoja futbolą. Ir jis tai daro daugiau negu pusšimtį metų. Nors dar prieš 40 metų čia buvo bent 5 lietuvių klubai, labiau pasireiškę šioje sporto šakoje. Ir jų pažymėtinos futbolo komandos New Yorke, Toronto mieste, Detroite, aktyviai pasireiškusios ir amerikiečių tarpe.

Čikagiečiai futbolininkai dar vis tebežaidžia amerikiečių lygos pirmenybėse, dažniausiai pačiose stipriausiose grupėse. Salės futbolo pirmenybėse lietuvių ekipa praėjusį pavasarį iškrito iš geriausiųjų tarpo ir nuo 2004 m. pradžios rungtyniaus žemesnėje divizijoje.

Lauko futbolo lietuviai užėmė garbingą II-ją vietą stipriausiųjų tarpe. Tačiau rudens rate jie dažnai pralaimėdavo ir nukrito į lentelės dugną. Norint pataisyti reikalus vyrų pagrindinės komandos vadovu vėl pakviestas pasižymėjęs treneris Gediminas Jasmalavičius. Jis sutiko vėl perimti komandos vairą, stengiantis jai gražinti prarastas pozicijas. Dabar treniruotės vyksta du kartus per savaitę Čikagos pietinėje dalyje esančioje salėje. Nors už vieną treniruotę reikia mokėti po 100 dol., tačiau kitos išeities nėra, jeigu norima kilti į viršų.

Salės futbolo pirmenybės "Odeum" salėje prasidės 2004 m. sausio mėnesio pirmąjį sekmadienį. Taigi laiko iki tos datos nėra daug belikę. O komandos sustygavimui reikės padėti nemaža pastangų.

E. Šulaitis

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$40,
PUSEI METŲ - \$25,
PIRMA KLASE - \$63,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$115.00

LAIŠKAI REDAKCIJAI

GERBIAMI "DIRVOS" REDAKTORIAI IR ADMINISTRACIJA,

Įdedu atskiru lapeliu Rokiškio gimnazijos (bibliotekos) adresą: jie turi skyrių autografuotoms knygoms ir prašo autorių nusiųst - paaukoti bent vieną **savo knygą su autografu**. Padarytų gera Lietuvos jaunimui. Gal galėtumėt paskelbti šį adresą ir jų prašymą.

Mokytoja Reda Kisielytė, Autorizuotų knygų biblioteka, Rokiškio "Romuvos" gimnazija, Taikos G. 17, LT - 4820 Rokiškis, Lithuania.

Alė Rūta - Arbienė

MIELI TAUTIEČIAI,

Dar sykį kreipiuosi į Jus. Po to, kai metų pradžioje laikraštis išspausdino laišką, kuriame prašiau atsiliepti visus, pažinėjusius rašytojus Jurgį Jankų, gavau nemažai atsiminimų ir kitokios medžiagos. Naudodamasis proga dėkoju Redakcijai ir atsiliepusiems į prašymą tautiečiams Antanui Klimui, Algirdui Čepėnui, Izabelei Zmuidzinai, Nijolei Jankutei-Užubalienei, Birutei Vilkutai-tytei-Gedvilas, Stasei Vaišvilienei, Pranui Zarankai, Antanui Dundzilai.

Viliuosi, kad ne visi pastebėjo tą publikaciją, todėl norėčiau ją pakartoti. Literatūros almanacho *Varpai* redakcija planuoja paremti knygą apie šviesios atminties rašytoją **Jurgį Jankų**. Todėl prašome kolegas ir visus, kurie jį pažinojo, bendravo, susirašinėjo, užrašyti savo atsiminimus arba juos įkalbėti į audiokasetę (jei taip patogiau). Taip pat lauktume Jurgio Jankaus rašytų laiškų, nuotraukų su rašytoju. Domina ir Jurgio Jankaus knygų recenzijos, kūrybos apžvalgos, susitikimų su rašytoju aprašymai (gal čia ir pati Redakcija galėtų padėti, juk Jūsų laikraštyje tokių dalykų spausdinta nemažai). Brangi kiekviena smulkmena. Visiems, kam brangus šio talentingo kūrėjo atminimo įamžinimas, iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

Pageidaujantiems galėsime išsiųsti *Varpų* išleistą Jurgio Jankaus knygą "Papelkių Skirpstūnas".

Prašytume atsiųsti ir šias Jurgio Jankaus knygas: *Paklydę paukščiai* (1,2), *Namas geroj gatvėj*, *Anapus rytojaus*, *Pirmasis rūpestis*, *Užkandis*, *Paparčio žiedas*, *Tėvas Venancijus ir jo Matilda*, *Velnio bala*. Laiškų, atsiminimų, iškarpų iš laikraščių ir žurnalų, nuotraukų, knygų ir kt. laukiame šiuo adresu: Dainų g. 98-45, Šiauliai LT - 5410, Lithuania.

Šviesių Jums visiems artėjančių Šv. Kalėdų, laimingų Naujųjų metų.

Su pagarba, "Varpų" almanacho vyriausiasis redaktorius **Leonas Peleckis-Kaktavičius**

RENGINIŲ KALENDORIUS

2004 metai

VASARIO 15 d., sekmadienį, 1 v.p.p. - Nepriklausomybės šventės minėjimas Dievo Motinos parapijoje. Pagrindinė kalba - International Services Center vykdomasis direktorius Algis Rukšėnas. Meninė programa - jaunimo tautinių šokių grupė ŠVYTURYS ir etnografinis ansamblis JORĖ.

Minėjamą rengia JAV LB Clevelando Apylinkės valdyba ir ALT-o Clevelando skyrius.

VĖL VIENA NETEKTIS

Štai rudens vėjo blaškomų lapų sukuryje atskriejo liūdna žinia, pranešusi mums apie dar vieną netektį: spalio 24 d. iš gyvųjų tarpo iškeliavo spaudos ir literatūros darbuotojas **Algirdas Titus Antanaitis**.

Jis beveik 5 dešimtmečius aktyviai darbavosi išeivijos spaudos ir literatūros darbuose. A. T. Antanaitis savo veiklą pradėjęs reportažais, publicistika *Naujienu* dienraštyje, vėliau tapo ir kitų išeivijos lietuvių laikraščių bendradarbiu. Šis vyras tapo vienu iš pagrindinių išeivijos lietuvių literatūros žinovų ir vertintojų. Jo kritikos rašinius, recenzijas skaitėme *Margučio* žurnale, *Akiračiuose*, *Metmenyse* ir kitur.

A. T. Antanaitis ruošdavo užjūryje leidžiamų knygų metines apžvalgas ir jo pastangų vaisius šiandien jaučiamas tų žmonių tarpe, kurie nori studijuoti išeivijos lietuvių literatūrą.

Beje, jis literatūrą dėstė Vytauto Didžiojo universitete Kaune ir Klaipėdos universitete. Jis sudarė išeivijos literatūros skaitinių knygą “Kaip grįžtančius namo paukščius...” (ją 1997-siais išleido “Šviesa”), kuri skiriama vidurinių mokyklų aukštesniųjų klasių mokiniams.

Beje, kiek anksčiau jis parengė ir daugiau knygų “Antras kaimas: veidai ir tekstai” (1989), “Egzodo rašytojai: autobiografijos” (1991 su A. Mickiene). Parašė M. Katiliškio biografinę apybraižą knygai - “Išėjęs negrižti” (1986), buvo vienas iš autorių knygoje “Lietuvių egzodo literatūra 1945-1990” (1992).

Su A. T. Antanaičiu šių eilučių autoriumi teko bendrauti ilgus metus, kartu dirbant išeivijos didesnių renginių spaudos komisijose, kurių tikslai buvo jų įvairiapusiškas pristatymas mūsų visuomenei. Buvo proga patirti šio vyro darbštumą ir įsipareigojimų paisymą. Jis netingėdavo dirbti ilgas valandas, kol galėdavo įvykdyti, kas buvo reikalinga, žinoma, be jokio atlyginimo kaip ir visi kiti iš mūsų.

Ilgą laiką (1968-1991) jis vadovavo Čikagos lietuvių humoro ir satyros grupei, kuri vadinosi “Antrasis kaimas”. Jis ne vien tik buvo grupės “prievaizda”, bet rašė ir škiečių tekstus bei režisavo. Taip pat reiškėsi ir kaip literatūros programų lietuvių radijo valandėlėse vedėjas.

Gimęs 1927 m. sausio 4 d. Trakeliuose, Panevėžio apskrityje, 1944 m. pasitraukė į Austriją. Vėliau atidūrė Šveicarijoje ir Vokietijoje, o 1949 m. apsigyveno Čikagoje. Čia atlikęs karinę prievolę JAV armijoje, studijavo DePaul universitete, įsigydamas sąskaitybos mokslo bakalauro laipsnį. Daugumoje dirbo revizoriaus darbą, kuris, žinoma, nieko bendro neturėjo nei su spauda, nei su literatūra.

Kaip ir daugumas išeivijos lietuvių veikloje besireiškusiųjų atidavė didžiulę duoklę ir lietuviams, ilgus metus, būdamas išeivių kultūrinio fronto pirmosiose linijose.

Vėliausiu metu A. T. Antanaitis turėjo butą Pasaulio lietuvių centro komplekse Lemonte, kur jį dažniausiai buvo galima sutikti. Tačiau sunki liga jį slėgė prie žemės ir jo gyvybė užgeso.

Tačiau jo atlikti didžiuliai darbai išeivijos lietuvių kultūrai visą laiką primins mums apie šį neeilinį vyrą.

Edvardas Šulaitis

LAIŠKAS REDAKCIJAI

ŽURNALISTO PREMIJOS LAUREATO - EDVARDO ŠULAIČIO ŽODIS

Premijų šventės metu Lemonte lapkričio 15 d.

Gerbiami šios kultūrinės šventės dalyviai,

Kaip žinome, šio vakaro rengėjai jį pavadino skambiu vardu - premijų švente. O trumpai tariant - tiesiai švente.

Taip pat žinome, kad šventė - tai nekasdieniškas įvykis. Mes metų bėgyje turime įvairių švenčių: religinių, valstybinių bei kitokių, kurios kartojasi kasmet.

Tačiau premijų šventės, bent Čikagoje, nebuvo jau, turbūt, šeši metai. Tad smagu matyti jus, mieli tautiečiai, kurie nepatingėjote ir radote laiko atvykti į šią nedažną šventę ir ją čia norite bendrai atžymėti.

Dėkoju JAV LB Kultūros Tarybos valdybai, jos sudarytai Žurnalisto premijos skyrimo komisijai, mecenatui - Lietuvių Fondui, kurie rado reikalą, šalia įvairių garbingų žmonių, atžymėti bei pagerbti ir mane.

Tie, kurie skaitė praėjusio šeštadienio “Draugo” dienraščio kultūrinį priedą, rado kolegės Aldonos Šmulkštienės rašinį - mano nuveiktų darbų aprašymą. Ačiū jai už pastangas pažvelgti į mano praeitį ir išskaičiuoti bent pagrindinius mano veiklos punktus. Kai kurie iš Jūsų, turbūt, paabejojote - ar aš galėjau visa tai atlikti.

Turiu pasakyti, kad kartais ta darbų gausa ir ir aš suabejoju. Tačiau, peržvelgus savo archyvą, kuriame sukrauti tūkstančiai rašinių ir fotonuotrukų begalės kitų dokumentų apie senų laikų mano organizacinę bei kitokią veiklą, vėl iš naujo atgimsta tų dienų prisiminimai. O jais reikia pasitikėti.

Spalio pabaigoje minėjau 54 metų sukaktį, kuomet atsiradau Dėdės Samo žemėje. Ir nuo pat atvykimo į šį kraštą pradėjau bendradarbiauti “Draugo” dienraštyje, vėliau - kituose. Amerikos laikraščiuose, o dar vėliau ir kituose kontinentuose išeivijoje lietuviškoje spaudoje.

Ir tie 54 metai nušvilpė greitai, galima sakyti nepastebimai. Tame laikotarpyje būta ir šilto ir šalto. Visus reikėjo suskubti aprašyti, nufotografuoti; nes žurnalistinis darbas yra toks, kad negali atsilikti nuo įvykių, jeigu nori tinkamai atlikti savo pareigas.

Ne be reikalo, kai kas sako, kad žurnalistas yra kaip karys fronte, visada laukiantis ranką ant užtaisyto šautuvo gaiduko (beje, kario gyvenimą gerai pažįsta, kaip Korėjos karo veteranas). Kiek lietuviškos spaudos fronte praleista nemigo naktų, kiek tam reikalui paaukota laisvalaikio valandų - vienas Dievas težino. Ir visa tai daugumoje be atlyginimo vien tik norint padėti bendram tikslui - išlikti lietuviais, gyvenant toli nuo tėvynės.

Aš laimingas, kad savo darbu galėjau bent šiek tiek pagelbėti jums, mieli tautiečiai ir mano brangiai žemei - Lietuvai. Ačiū Jums už dėmesį.

LIETUVOJE

Organų donorų Lietuvoje laukia keli šimtai žmonių. Daugelis jų nesulaukia. Prieš dvi savaites klaipėdiečiui atlikta pirmoji dirbtinės širdies įsodinimo operacija suteikė vilties. Bent laikinai gyvybę gali palaikyti dirbtinis aparatas. Tačiau tikra širdis, kaip ir tikras inkstas, - geriausia išeitis ligoniui. Medikai teigia, kad visuomenė tampa šviesesnė, ir kasmet vis lengviau prikalbinti gimines ryžtis paaukoti mirusiojo organus. Per visą savo veiklos istoriją Klaipėdos ligoninė šiemet paruošė daugiausiai donorų - penkis.

Pėdos sniege.

DIRVAI AUKOJO

Korp Neo Lithuania vyr. valdyba Park Ridge, IL 500 R.Petrulis,

Fort Lauderdale, FL 500 A.Balas, Cleveland, OH 20 J.Gilvydis, Franklin, MI 20 G.Jušėnas,

Clev. Hts., OH 20 P.Mašalaitis, Wayne, PA ... 20 G.Miller, Chipley FL 20 J.Yurkus, Canada 20 M.Baras, Chicago, IL 10 A.Garlauskas,

Concord, OH 10 L.Kaunas, Cleveland, OH .. 10 E. Nainienė,

Cleveland, OH 10 P.Petraitis, St. Pete. B., FL ..10 J.Savaitis, Sunny Hills, FL .. 10 V.Virbickas, Danbury 10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

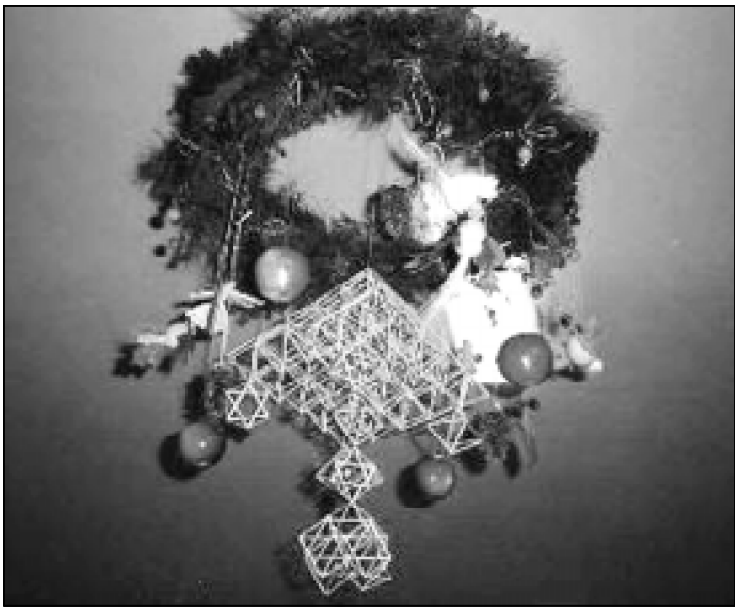

P A T R I A

**New Christmas
Lithuanian Items**

HOLIDAY HOURS
Mon. - Sat. 9:00 - 5:30
Sundays until Dec. 21
from 11:00 am. to 3:00 pm.
794 East 185th St. Clev. OH.

G. Juškėno nuotr.

Kalėdoms lietuviai namus dabina sodais ir eglišakių vainikais, papuoštais obuoliais, riešutais, popieriaus karpiniais.

MOTERIŠKAS ŽVILGSNIS

Viena iš Sveikos gyvensenos sąjūdžio kongreso iniciatorių, Seimo Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė Dangutė Mikutienė neabejoja, kad šalyje kilęs Prezidentinis skandalas neigiamai veikia žmonių sveikatą.

Spaudos konferencijoje kalbėdama apie sveiką gyvenimo būdą, ji netgi “diagnozavo” skandalo sukeltą priklausomybės ligą.

“Lietuva jau turi priklausomybės ligą, susijusią su šiuo skandalu. Jeigu vieną gražią dieną šis skandalas dingsta iš mūsų eterio, iš pirmų laikraščių puslapių, tai žmonės klausytų, kas čia atsitiko, kodėl visiška tylą? Tai jau yra priklausomybės simptomai”, - pažymėjo socialliberalė D. Mikutienė, kalbėdama apie Seime surengtą Sveikos gyvensenos sąjūdžio kongresą.

Moterišku žvilgsniu Lietuvoje tebesitęsiantį skandalą apžvelgė ir kitoje spaudos konferencijoje apie moterų krizių centrų veiklą kalbėjusi

socialdemokratė Birutė Vėsaitė. Parlamentarė, stebinti Europos Parlamento darbą, apgailestavo dėl moterų nepakankamo atstovavimo įvairiose valdžios grandyse. Jeigu šaliai vadovautų moteris, B. Vėsaitės nuomone, tokio skandalo nebūtų.

“Jeigu Prezidento poste būtų moteris, pavyzdžiui, Dalia Kutraitė-Giedraitienė, ji nebūtų patekusi į šitą situaciją. Jeigu ir būtų patekusi, tai jau dešimt kartų būtų atsistatydinusi ir nesukusi čia visiems galvos, kai Lietuvoje yra šimtas svarbesnių klausimų”, - sakė B. Vėsaitė, primindama Europos socialistų raginimą sudaryti moterims geresnes sąlygas pasireikšti politikoje.

DU STATYBŲ REKORDAI

Agentūra “Factum” prie Lietuvos kultūros fondo į Lietuvos rekordų knygos “Statybų” skyrių įrašė du naujus rekordus.

Ką tik duris atvėrusio interjero ir apdailos medžiagų centro “Domus galerija” Vilniuje

pirmame aukšte yra ilgiausias - 225,09 metro ilgio ir apie 7,4 metro vidutinio pločio koridorius. Antrame šio centro aukšte yra kitas rekordinis statinio elementas. Tai - ilgiausias balkonas, siekiantis 285,5 metro.

Prekybos centre “Domus galerija” einant ilgiausiuoju koridoriumi galima patekti į daugiau kaip pusšimtį įmonių, kurios ne tik prekiauja, bet ir konsultuoja apie interjero apdailos medžiagų savybes bei siūlo jų pritaikymo techninius sprendimus.

“Domus galerija” yra dviejų įmonių - AB “Ogmios centras” ir UAB “Hanner” bendras projektas. Daugiafunkcinis pastatas buvusiame sovietiniame kariniame miestelyje “išdygo” per 11 mėnesių. Jame yra prekybos zona ir biurų korpusas. “Ogmios ir Hanner” centro valdybos nario Sigito Stasevičiaus teigimu, šis specializuotas interjero ir apdailos medžiagų centras yra didžiausias Baltijos šalyse.

V. LANDSBERGIS SIŪLO NUSIŪSTI LAIŠKĄ V. PUTINUI

Tėvynės sąjungos narys parlamentaras Vytautas Landsbergis siūlo Seimui nusiųsti laišką Rusijos Prezidentui Vladimirui Putinui, kuriame būtų prašoma apriboti Rusijos slapųjų tarnybų veiklą Lietuvoje.

Rezoliucijos projektą “Dėl laiško Rusijos Federacijos Prezidentui” jis įregistravo Seimo posėdžių sekretoriате.

V. Landsbergio nuomone, Lietuvos Seimas, susirūpinęs politine padėtimi Lietuvoje, turėtų pavesti Seimo pirmininkui persiųsti Rusijos Federacijos prezidentui V. Putinui Lie-

tuvos parlamento prašymą. Laiško iniciatorius taip pat pateikia galimą tokio laiško turinį: “Ekscelencija, brangindami gerų santykių tarp mūsų šalių galimybę, prašome apriboti Jūsų šalies slapųjų tarnybų ardumąją veiklą Lietuvoje”.

V. Landsbergis siūlo, kad tokį prašymą Lietuvos Seimo vardu pasirašytų Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas.

Pasak V. Landsbergio, Seimas neturėtų delsti ir artimiausiomis dienomis svarstyti šį projektą. “Rezoliucijos projektas įregistruotas tam, kad šią savaitę galėtų būti svarstomas”, - sakė jis *Eltai*.

Jis tikisi, kad Seimas rimtai svarstys tokio laiško galimybę, nes “tai yra laiškas ne tik vienam asmeniui, koks jis bebūtų svarbus”. Dabartinių įvykių sukuryje toks laiškas, jo iniciatoriaus nuomone, gali turėti didelę reikšmę.

NEBUS ŽIRAFOS

Veterinarijos specialistai pripažino, kad Lietuvos zoologijos sodas dar nepajėgus nei tinkamai prižiūrėti, nei gydyti žirafas. Pernai Lietuvos zoologijos sode buvo gydyta 247 gyvūnai, iš kurių 38 krito. Panašūs skaičiai bus ir šiemet, tačiau liūdnajame sąrašė bus ir gražuolė žirafa Bartas, galingas avijautis, briedis, anakonda, Sibiro ožys, kiti stambūs gyvūnai. Lietuvos zoologijos sodo direktorius Vaclovas Dumčius tvirtino, kad Zoologijos sode tol nebus žirafos, kol nebus tinkamai pasirengusios tarnybos.

LAUKIA DONORŲ

Nacionalinio organų transplantacijos biuro duomenimis, lapkričio pabaigoje donorų organo laukė 426 žmonės. 203 iš jų laukia inkstų, 200 ragenų, 7 širdies, 7 kepenų, 7 širdies ir plaučių komplekso, 2 plaučių. Kiek iš jų yra klaipėdiečių, biuras teigė nežinąs. Laukiančiųjų donorinio organo amžius - labai įvairus. Tarp jų yra 21 vaikas.

VALDOVŲ RŪMAMS - ŽEMAITIŠKOS PLYTOS

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmai Vilniuje bus atstatomi naudojant AB “Tauragės keramika” plytas. Ši gamykla laimėjo paskelbtą konkursą, kuriame dalyvavo trys Lietuvos keramikos gamyklos.

Užsakovai partneriu pasirinko AB “Tauragės keramika”, mat Tauragėje pagamintos plytos esančios nebrangios ir kokybiškos. Valdovų rūmų antžeminės dalies atstatymą planuojama pradėti kitų metų kovo mėnesį. Šiai statybai AB “Tauragės keramika” įsipareigojo patiekti 1,5 milijono plytų, skelbia apskrities ir miesto laikraštis *Tauragės kurjeris*.

Prieš dešimt metų Lietuvoje buvo 18 keramikos gamyklų, dabar teliko penkios: dvi - šalia Kauno, po vieną - šalia Vilniaus, Alytuje ir Tauragėje.

AB “Tauragės keramika” - vienintelė Žemaitijos keramikos gamykla, sugebėjusi išgyventi ekonomikos nuopuolį.

Pagal Eltos ir BNS pranešimus

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje.
Didelė alicinė automobiliams pastatyti.